

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 23.7.2009
KOM(2009) 374 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE

Zpráva o politice hospodářské soutěže za rok 2008

{SEK(2009) 1004}

Úvod

1. Tento rok výroční zpráva o politice hospodářské soutěže obsahuje poprvé kapitolu zaměřující se na téma, které je v oblasti politiky hospodářské soutěže považováno za zvlášť důležité. Tématem zvoleným pro tento rok jsou „kartely a spotřebitelé“.
2. První oddíl této zprávy podává přehled o tom, jak byly dále rozvíjeny a uplatňovány nástroje hospodářské politiky, konkrétně antimonopolní pravidla, pravidla týkající se spojování podniků a pravidla státní podpory. Druhý oddíl pojednává o tom, jak byly tyto a další nástroje použity ve vybraných odvětvích. Třetí oddíl obsahuje přehled o činnostech souvisejících se spotřebiteli vyvíjených v minulém roce. Čtvrtý oddíl se zaměřuje na spolupráci v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž a s vnitrostátními soudy a pátý oddíl pojednává o mezinárodních činnostech. V šestém oddíle je uveden stručný popis interinstitucionální spolupráce.
3. Vzhledem k velmi obtížné finanční a hospodářské situaci, která v Evropě nastala v roce 2008, a způsobu, jakým ovlivnila životaschopnost evropských podniků, je v letošní zprávě zvláštní pozornost věnována posuzování opatření na záchranu a restrukturalizaci ze strany Evropské komise. Žádost za tímto účelem předložil rovněž Evropský parlament ve svém usnesení o výročních zprávách o politice hospodářské soutěže za roky 2006 a 2007¹.
4. Další informace jsou k dispozici v podrobném pracovním dokumentu útvarů Komise a na internetových stránkách GR pro hospodářskou soutěž².

---

¹ Viz bod 30 [usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2009 o zprávách o politice hospodářské soutěže za roky 2006 a 2007](#) (2008/2243(INI)).

² http://ec.europa.eu/competition/index_en.html.

TEMATICKÁ KAPITOLA: KARTELY A SPOTŘEBITELÉ

5. Boj proti kartelům je zásadní k zajištění toho, aby přínosy náležitě fungujícího systému hospodářské soutěže byly zajištěny pro konečného spotřebitele na daném trhu s výrobky nebo službami. Kartely patří k nejzávažnějším porušením práva v oblasti hospodářské soutěže. Chrání účastníky před hospodářskou soutěží, umožňují jim tudíž zvyšovat ceny, omezovat výstup a rozdělovat si trhy. V důsledku toho končí peníze na nesprávném místě, což poškozuje spotřebitele kvůli vyšším cenám a menšímu výběru výrobků a služeb.
6. Případy jako banánový kartel³ prokazují, že dopad kartelu na konečné spotřebitele může být přímý, jsou-li kupujícími či uživateli daného výrobku nebo služby. Vyšší ceny, které vyplývají z kartelů souvisejících se spotřebitelskými výrobky, pociťují ti, kteří tyto každodenní výrobky a služby nakupují. Donucovací opatření Komise (a opatření orgánů pro hospodářskou soutěž v jednotlivých členských státech) činí přítrž tomuto účtování příliš vysokých cen a zabraňují jeho pokračování v budoucnu a odrazují podniky od toho, aby se znovu podílely na takovémto jednání.
7. Rovněž na trzích, na nichž jsou přímými odběrateli průmyslové podniky (kdy k porušení práva v oblasti hospodářské soutěže dochází dříve v dodavatelském řetězci), mají spotřebitelé prospěch z potírání těchto kartelů. Například v případě týkajícím se *automobilového skla*⁴ byla dotyčným výrobkem okna do automobilů, která spotřebitelé pořizují jako součást svých vozidel nebo v případě jejich oprav. Úctování příliš vysokých cen u některých dílů, například oken do automobilů, ovlivní celkovou cenu automobilu či opravy. Výhody nižších cen vyplývajících z hospodářské soutěže nemohou být přeneseny na spotřebitele. I v případě, že vyšší cenu vstupního produktu může absorbovat výrobce před prodejem konečného výrobku, má to za následek újmu pro spotřebitele, například pokud to vede k omezení jiných služeb, nebo je-li k dispozici méně peněžních prostředků na inovace a rozvoj budoucích, lepších výrobků. Ačkoliv částky, o něž se ceny zvýší, mohou být nízké, společně mohou mít tato zvýšení dopad na velké investice do inovací, výrobků nebo služeb. V důsledku toho se přichází o výhody plynoucí z hospodářské soutěže, dochází tudíž k újmě, pokud jde o celkový blahobyt.
8. Výše uvedené příklady prokazují, proč je nezbytné, aby Komise přijímala opatření s cílem ukončit kartely a zabránit jejich vzniku. Když Komise zakazuje chování poškozující hospodářskou soutěž a pokutuje členy kartelu, není jejím hlavním cílem pouze potrestání členů kartelu za minulé jednání, nýbrž především to, odradit všechny podniky, aby pokračovaly v chování poškozujícím hospodářskou soutěž, či se na něm podílely. Komise neusiluje o odškodnění spotřebitelů v jednotlivých případech. Žaloby o náhradu škody na základě rozhodnutí Komise je možno podat u vnitrostátních soudů (podrobnosti viz kapitola 11 bílé knihy o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES⁵, jež předkládá konkrétní návrhy politiky na odstranění překážek, které v současnosti omezují účinnou náhradu škody).

---

³ Tisková zpráva IP/08/1509, 15.10.2008

⁴ Tisková zpráva IP/08/1685, 12.11.2008.

⁵ Další informace ohledně této záležitosti a o iniciativě Komise v této oblasti politiky jsou k dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/index.html>

9. Preventivní účinek uložení pokut je širší než vlastní jednotlivý případ. Prostřednictvím své politiky týkající se ukládání pokut Komise podporuje kulturu dodržování práva v oblasti hospodářské soutěže na úrovni celé skupiny společností. Proto i v případě, že se jednání vedoucího k porušení právních předpisů dopustili jednotlivci v rámci menšího útvaru určité organizace nebo dceřiné společnosti, pokuta na úrovni celé korporace upozorňuje na odpovědnost řídicích pracovníků a vedení, představenstva a akcionářů, pokud jde o to, brát právo hospodářské soutěže vážně a snažit se zabránit porušování právních předpisů ze strany jednotlivých zaměstnanců v rámci podniků ve skupině. Takto je pravděpodobné, že pokuta uložená kartelu bude mít dopad na širší sektor průmyslového odvětví, který se pravděpodobně doví o případu a rizicích spojených s uzavíráním kartelových dohod. Komise ukládá vyšší pokuty provinilcům, kteří se protiprávního jednání dopustí opakovaně: pokud se stejná společnost dopustí několika porušení právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže, je zřejmé, že poselství o kultuře dodržování právních předpisů nebylo bráno dostatečně vážně a že jsou nutná přísnější odrazující opatření. V případě týkajícím se *automobilového skla* Komise například zvýšila pokutu pro společnost Saint-Gobain o 60 %, jelikož ta se protiprávního jednání dopustila opakovaně a již dříve byla pokutována za dva kartely v odvětví plochého skla⁶. Takovéto signály vyzdvihují nutnost dodržovat právní předpisy, jelikož pokračující protiprávní jednání nebo nový přestupek budou znamenat mnohem vyšší pokutu.
10. Komise může kartely odhalit řadou způsobů; analýzou trhu k získání důkazů o protisoutěžním chování nebo získáním důkazů z různých zdrojů. Takovéto důkazy mohou pocházet přímo od spotřebitelů nebo jiných zákazníků společností porušujících právní předpisy. Alternativně mohou pocházet rovněž od jednotlivců spojených se společností, kteří ji chtějí „udat“, nebo dokonce od samotných členů kartelu, kteří využijí program shovívavosti. Přísné sankce vůči kartelům je motivují, aby upustili od tajných dohod, spolupracovali s Komisí na základě programu shovívavosti a poskytli usvědčující důkazy. Účelem tohoto souboru ustanovení není umožnit některým účastníkům protiprávního jednání vyhnout se pokutám za porušení práva, nýbrž sledování vyššího cíle spočívajícího v ukončení poškozujících podnikových dohod a možnosti jejich cíleného vyšetření.
11. Podle programu shovívavosti z roku 2006 může být první společnost, která poskytne důkazy, plně osvobozena od pokut. Tato výhoda působí jako mimořádně silná pobídka pro porušení povinnosti kartelů zachovávat mlčenlivost. V případě kartelu týkajícího se *svíčkových vosků* byla společnost, která se jako první obrátila na Komisi a poskytla jí informace, plně osvobozena od pokut, a dalším třem členům kartelu byly pokuty sníženy ve výši odpovídající době, kdy se přihlásili, a s ohledem na jejich úroveň spolupráce. Předpokladem pro příznivé zacházení je to, že podniky poskytnou veškeré důkazy, které mají k dispozici, a pomohou tudíž prokázat existenci kartelu.
12. V roce 2008 Komise pokračovala ve svých přísných donucovacích opatřeních vůči kartelům a 34 podnikům⁷ uložila pokuty v celkové výši 2 271 milionů EUR v sedmi

---

⁶ Rozhodnutí Komise ze dne 23. července 1984 ve věci COMP/30.988, *ploché sklo (Benelux)*, Úř. věst. L 212, 8.8.1984, s. 13 a rozhodnutí Komise ze dne 7. prosince 1988 ve věci COMP/31.906, *ploché sklo (Itálie)*, Úř. věst. L 33, 4.2.1989, s. 44.

⁷ Údaj s vyloučením společností, kterým byla podle oznámení o shovívavosti za spolupráci přiznána ochrana před pokutami.

případech kartelů⁸. V případě týkajícím se *automobilového skla* Komise uložila dosud nejvyšší pokutu za kartel ve výši 1 383 milionů EUR.

13. V roce 2008 útvary Komise provedly rovněž několik obecných odhadů újmy, které kartely způsobily hospodářství. Útvary Komise vzaly v úvahu 18 kartelů, jichž se týkala rozhodnutí Komise v období od roku 2005 do roku 2007, velikost dotčených trhů, dobu trvání kartelů a velmi konzervativní předpoklady týkající se odhadovaného účtování příliš vysokých cen. Při předpokládaném předražení ve výši od 5 % do 15 % činila v případě těchto 18 kartelů vzniklá újma přibližně 4 miliardy EUR až 11 miliard EUR. Při použití střední hodnoty tohoto rozpětí předražení (10 %) činí konzervativní odhad újmy způsobené těmito kartely spotřebitelům 7,6 miliardy EUR. I tento údaj je pravděpodobně příliš nízký. Z ekonomické literatury týkající se této záležitosti vyplývá, že účtování příliš vysokých cen může v průměru činit 20 % až 25 %.
14. Tento údaj mimoto nepřihlíží k přínosům v podobě odrazování a posílení dodržování předpisů ze strany podniků vyplývajících z rozhodnutí o zákazu a uložení pokut. Důsledné prosazování protikartelových předpisů zajišťuje, že je odrazováno od vytváření kartelů, které by jinak mohly vzniknout. Úřad pro spravedlivé obchodování (Office of Fair Trading (OFT)) nedávno provedl rozsáhlý odborný průzkum týkající se této záležitosti. Z tohoto průzkumu vyplývá, že s ohledem na každý odhalený kartel možná nevzniklo pět kartelů, či od nich bylo upuštěno. Tento předpoklad naznačuje, že v souvislosti s 18 rozhodnutími týkajícími se kartelů v období 2005–2007 mohlo být dosaženo dalších úspor v řádu přibližně 60 miliard EUR.

1. NÁSTROJE

1.1. Antimonopolní pravidla – články 81 a 82 Smlouvy o ES

1.1.1. Stanovení pravidel a politiky

15. Dne 2. dubna přijala Komise **bílou knihu o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES**⁹, jež je součástí probíhajícího projektu politiky Komise.
16. Evropský soudní dvůr uvedl, že podle práva EU může jednotlivec požadovat náhradu za způsobenou škodu, pokud existuje příčinná souvislost mezi touto škodou a dohodou nebo jednáním, které jsou v rozporu s článkem 81 Smlouvy o ES¹⁰; Komise však zjistila, že v praxi mohou oběti porušení antimonopolních pravidel získat náhradu škody jen ojediněle.

---

⁸ *Butadienakrylonitrilový kaučuk, mezinárodní stěhovací služby, chlorečnan sodný, fluorid hlinitý, svíčkové vosky, banány a automobilové sklo.*

⁹ Další informace ohledně této záležitosti a o iniciativě Komise v této oblasti politiky jsou k dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/index.html>

¹⁰ Spojené věci C-C-295/04 až C-298/04 *Manfredi*, Sb. rozh. 2006, s. I-6619. Viz rovněž věc C-453/99 *Courage v. Crehan*, Sb. rozh. 2001, s. I-6297. Ačkoliv ESD odkazuje pouze na porušení článku 81 Smlouvy o ES, z odůvodnění Soudního dvora vyplývá, že stejné úvahy platí rovněž pro článek 82 Smlouvy o ES.

17. Bílá kniha předkládá konkrétní návrhy, které mají odstranit překážky, jež v současnosti brání účinné náhradě škody, a současně zajistit respektování evropských právních systémů a tradic. Doporučení zajišťují rovnováhu mezi právy a povinnostmi žalobce i žalovaného a zahrnují záruky proti zneužití soudního sporu. Hlavním sledovaným cílem je lepší odškodnění všech obětí. Účinnější mechanismy náhrady škody současně vytvářejí prospěšné odrazující účinky. Komise zamýšlí vypracovat rovněž nezávazné pokyny pro vyčíslení náhrady škody v antimonopolních případech v zájmu usnadnění tohoto výpočtu.
18. V oblasti vymáhání protikartelových předpisů byl zaveden nový mechanismus, který Komisi umožní řešit případy týkající se kartelů zjednodušeným postupem. **Balíček týkající se postupu při narovnání**, jenž vstoupil v platnost dne 1. července 2008, zahrnuje nařízení Komise¹¹ doprovázené oznámením Komise¹², které podrobně objasňuje nový systém. Pokud se společnosti poté, co viděly důkazy ve spisu Komise, rozhodnou potvrdit svou účast na kartelu, přesnou povahu svého protiprávního jednání a svou odpovědnost za toto jednání, bude pokuta uložená stranám snížena o 10 %. Cílem postupu při narovnání je zjednodušit správní řízení a tato řešení mohou vést k tomu, že na soudní spory u soudů Společenství týkající se kartelů bude vynaloženo méně zdrojů Komise, což uvolní prostředky Komise na sledování jiných případů kartelů a zahájení nových šetření.
19. Dne 3. prosince vydala Komise **pokyny k prioritám v oblasti prosazování práva v případech zneužívajícího chování dominantních podniků vylučujícího ostatní soutěžitele**. Komise bude přednostně sledovat chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele, které pravděpodobně omezuje hospodářskou soutěž, a tím poškozuje spotřebitele. Pokyny stanoví analytický rámec, který bude Komise používat při určování, zda chování dominantního podniku vylučující ostatní soutěžitele pravděpodobně povede k poškození spotřebitele. Pokyny obsahují obecnou část, která stanoví hlavní zásady přístupu založeného na účincích při určování priorit v oblasti prosazování práva s ohledem na použití článku 82 Smlouvy o ES, a poté tento obecný analytický rámec uplatňují na nejčastěji se vyskytující formy chování vylučujícího ostatní soutěžitele, například výhradní dohody, rabaty, vázaný a spojený prodej, predátorské jednání, odmítnutí dodávek a zmenšování rozpětí. To zajišťuje průhlednost a předvídatelnost, pokud jde o situace, které mohou vést k zásahu Komise, a co je důležitější, mělo by to v prvé řadě dominantní podniky odradit od podílení se na určitých druzích jednání.
20. V průběhu roku 2008 Komise zahájila nebo pokračovala rovněž v revizi **nařízení o blokových výjimkách vztahujících se na vertikální dohody**¹³, **nařízení**

---

¹¹ Nařízení Komise (ES) č. 622/2008 ze dne 30. června 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 773/2004 s ohledem na postup při narovnání v případech kartelů ([Úř. věst. L 171, 1.7.2008, s. 3](#)).

¹² Oznámení Komise o postupu při narovnání s cílem přijmout rozhodnutí podle článků 7 a 23 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 v případech kartelů ([Úř. věst. C 167, 2.7.2008, s. 1](#)).

¹³ Nařízení Komise (ES) č. 2790/1999 ze dne 22. prosince 1999 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě ([Úř. věst. L 336, 29.12.1999, s. 21](#)).

o blokové výjimce pro motorová vozidla¹⁴ a nařízení o blokových výjimkách v odvětví pojišťovnictví¹⁵.

1.1.2. Uplatňování pravidel

21. S ohledem na uplatňování **antimonopolních pravidel na případy kartelů** přijala Komise v roce 2008 rozhodnutí o uložení pokut 34 podnikům¹⁶ v sedmi případech kartelů¹⁷ v celkové výši 2 271 milionů EUR. V případě týkajícím se *automobilového skla* Komise uložila dosud nejvyšší pokutu za kartel ve výši 1 383 milionů EUR.
22. Co se týká uplatňování **antimonopolních pravidel na případy netýkající se kartelů**, Komise přijala v červenci rozhodnutí¹⁸, které organizacím kolektivní správy práv v EHP, jež jsou členy *Mezinárodní konfederace organizací autorů a skladatelů (International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC))*, zakazuje zachovat doložky o členství a výlučnosti v recipročních dvoustranných smlouvách o zastoupení a jednání ve vzájemné shodě týkající se vymezení územní působnosti těchto dohod.
23. Pokud jde o **zneužití dominantního postavení**, Komise přijala dne 27. února na základě prohlášení o námitkách ve věci *Microsoft* z března 2007 rozhodnutí, které obsahovalo závěr, že společnost Microsoft nesplnila svou povinnost poskytnout za přiměřených a nediskriminačních podmínek úplné a přesné informace o interoperabilitě. Společnosti Microsoft byla uložena definitivní částka penále ve výši 899 milionů EUR¹⁹. Společnost Microsoft byla první společností v historii politiky hospodářské soutěže v EU, které bylo uloženo penále za nedodržení předchozího rozhodnutí Komise. Komise pokračovala v řízení proti společnosti Microsoft s cílem zajistit splnění rozhodnutí z roku 2004 a dodržení zásad stanovených v rozsudku Soudu prvního stupně ze dne 17. září 2007, co se týká stanovení cenových a licenčních podmínek s ohledem na informace o interoperabilitě, které musí společnost Microsoft poskytnout jako součást opravných prostředků uložených v rozhodnutí z roku 2004²⁰.
24. Ve věci *Intel* bylo dne 17. června vydáno doplňkové prohlášení o námitkách, které podpořilo předběžný názor Komise uvedený v prohlášení o námitkách ze dne 26. července 2007, že společnost Intel porušila pravidla Smlouvy o ES týkající se zneužití dominantního postavení (článek 82) s cílem vyloučit svého hlavního soupeře, společnost AMD, z trhu s centrálními řídicími jednotkami (CPU) x86.

---

¹⁴ Nařízení Komise (ES) č. 1400/2002 ze dne 31. července 2002 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví motorových vozidel ([Úř. věst. L 203, 1.8.2002, s. 30](#)).

¹⁵ Nařízení Komise (ES) č. 358/2003 ze dne 27. února 2003 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě v odvětví pojišťovnictví ([Úř. věst. L 53, 28.2.2003, s. 8](#)).

¹⁶ Údaj s vyloučením společností, kterým byla podle oznámení o shovívavosti za spolupráci přiznána ochrana před pokutami.

¹⁷ Butadienakrylonitrilový kaučuk, mezinárodní stěhovací služby, chlorečnan sodný, fluorid hlinitý, svíčkové vosky, banány a automobilové sklo.

¹⁸ Věc [COMP/38.698](#) CISAC.

¹⁹ Věc [COMP/34.792](#) *Microsoft* (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

²⁰ V roce 2006 uložila Komise společnosti Microsoft definitivní částku penále ve výši 280,5 milionu EUR za neposkytnutí úplných a přesných informací o interoperabilitě.

25. V listopadu přijala Komise rozhodnutí o závazcích, kterými se jako právně závazné přijímají závazky, jež společnost *E.ON* nabídla k odstranění obav uvedených v průběhu šetření podle článku 82 Smlouvy o ES, jež bylo zahájeno v návaznosti na šetření v odvětví elektrické energie.

1.2. Státní opatření: veřejné podniky a/nebo podniky s výlučnými nebo zvláštními právy

26. Komise jedná rovněž v oblasti působnosti článku 86 Smlouvy o ES, který členskými státy brání v tom, aby přijaly nebo ponechaly v platnosti opatření, která jsou v rozporu s pravidly Smlouvy ES obecně, a zejména pravidly hospodářské soutěže, pokud jde o veřejné podniky a podniky, kterým členské státy přiznávají zvláštní nebo výlučná práva.

27. V březnu Komise přijala rozhodnutí, v němž bylo zjištěno, že řecký stát porušil článek 86 ve spojení s článkem 82 Smlouvy o ES tím, že ponechal v platnosti právní předpisy, které nástupnické společnosti bývalého monopolu ve vlastnictví státu, Public Power Corporation (PPC), zaručují přístup k téměř všem využitelným ložiskům hnědého uhlí v Řecku²¹. Jelikož výroba elektrické energie z hnědého uhlí je v Řecku nejlevnější formou výroby elektrické energie, vedla tato situace k nerovným příležitostem jednotlivých tržních hospodářských subjektů a umožnila společnosti PPC zachovat své dominantní postavení na velkoobchodním trhu s elektřinou. Od Řecka se požadovalo, aby předložilo návrhy ohledně zajištění toho, aby konkurenti získali dostatečný přístup k ložiskům hnědého uhlí, jež budou v případě, že je Komise bude považovat za uspokojivé, na základě druhého rozhodnutí přijaty jako právně závazné pro řecký stát.

28. Dne 7. října přijala Komise rozhodnutí²², v němž shledala, že změna slovenského poštovního zákona představuje porušení článku 86 ve spojení s článkem 82 Smlouvy o ES, jelikož do vyhrazené oblasti („monopol pošty“) zahrnuje fázi doručování hybridní pošty²³, což je služba, která byla dříve liberalizována. Slovenský stát ani Slovenská pošta (nástupce bývalé monopolní společnosti) neprokázaly, že toto rozšíření monopolu pošty bylo nezbytné pro poskytování všeobecné poštovní služby. Jelikož Slovenská republika Komisi neinformovala o opatřeních přijatých za účelem ukončení protiprávního jednání, zahájila Komise proti Slovenské republice řízení pro nesplnění povinnosti kvůli nedodržení rozhodnutí ze dne 7. října²⁴.

1.3. Kontrola spojování

1.3.1. Stanovení pravidel a politiky

29. Opravné prostředky jsou změny spojení navržené spojujícími se stranami v zájmu odstranění možných problémů v oblasti hospodářské soutěže zjištěných Komisí. S cílem poskytnout lepší vodítka ohledně otázek týkajících se opravných prostředků

---

²¹ Viz tisková zpráva [IP/08/386](#), 5.3.2008.

²² [Úř. věst. C 322, 17.12.2008, s. 10](#). Viz rovněž tisková zpráva [IP/08/1467](#), 7.10.2008.

²³ Hybridní pošta je zvláštní formou poštovní služby, kdy odesílatel elektronicky zašle obsah sdělení provozovateli poštovních služeb, který zásilku následně vytiskne, vloží do obálky, roztřídí a doručí.

²⁴ Viz tisková zpráva [IP/08/1997](#), 17.12.2008.

přijala Komise dne 22 října nové **oznámení o nápravných prostředcích**²⁵ a rovněž změnila prováděcí nařízení²⁶. Reforma opravných prostředků je především kodifikací minulých postupů soudů Společenství, přihlíží však rovněž k závěrům vyvozeným ze studie týkající se opravných prostředků²⁷ a odpovědím na veřejné konzultace k předloze oznámení o nápravných prostředcích.

30. Reforma ukládá spojujícím se stranám přísnější požadavky týkající se informací a vyžaduje, aby oznamující strany systematicky uspořádaly informace, jež mají být poskytnuty. Objasňuje a zpřísňuje rovněž požadavky na dostatečný prostor pro převody a na vhodnost kupujících a objasňuje uplatňování ustanovení týkajících se „vážného zájemce“ a „předem stanovených“ řešení. Oznámení zdůrazňuje, že nápravné prostředky jiné než převod jsou přijatelné pouze tehdy, pokud jsou svými účinky rovnocenné převodu, a že problémy při sledování a rizika neúčinnosti mohou vést k odmítnutí těchto opravných prostředků.

1.3.2. Uplatňování pravidel

31. Počet oznámených spojení v roce 2008 opětovně dosáhl rekordní výše, kdy Komisi bylo oznámeno celkem 347 transakcí, což je třetí nejvyšší úroveň. Komise přijala v průběhu roku celkem 340 konečných rozhodnutí. Z těchto konečných rozhodnutí bylo 307 transakcí schváleno v první fázi bez podmínek. Celkem 118 rozhodnutí bylo schváleno bez podmínek v rámci běžného řízení a dalších 189 rozhodnutí bylo schváleno pomocí zjednodušeného postupu. V první fázi bylo rovněž schváleno 19 transakcí, avšak s výhradou podmínek. Komise během roku zahájila deset řízení v rámci druhé fáze. Došlo k patrnému nárůstu počtu rozhodnutí přijatých podle článku 8 (14, tj. 4,0 % všech oznámení v porovnání s 2,5 % v předchozím roce) a počtu zpětvzetí v první fázi (10, což v roce 2008 představuje 2,9 % v porovnání s 1,2 % v roce 2007) a v druhé fázi (3, což v roce 2008 představuje 0,9 % ve srovnání s 0,7 % v roce 2007). V průběhu roku nebyla přijata žádná rozhodnutí o zákazu.

1.4. Kontrola státní podpory

1.4.1. Stanovení pravidel a politiky

32. Počátkem roku 2008 se pozornost Komise v oblasti státní podpory nadále zaměřovala na provádění akčního plánu pro státní podpory²⁸. Začátek finanční a hospodářské krize však znamenal posun tohoto zaměření a Komise vydala urychleně tři sdělení o úloze politiky v oblasti státních podpor v souvislosti s krizí a procesem obnovy.

---

²⁵ Oznámení Komise o nápravných prostředcích, které jsou přijatelné podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 a podle nařízení Komise (ES) č. 802/2004, („prováděcí nařízení o spojování“), ([Úř. věst. C 267, 22.10.2008, s. 1](#)).

²⁶ Nařízení Komise (ES) č. 1033/2008 ze dne 20. října 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 802/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků ([Úř. věst. L 279, 22.10.2008, s. 3](#)).

²⁷ [Studie o opravných prostředcích](#), GŘ pro hospodářskou soutěž, Evropská komise, říjen 2005.

²⁸ Akční plán pro státní podpory – Cílenější státní podpory a jejich nižší počet: plán pro reformu státní podpory v letech 2005–2009. [KOM\(2005\) 107 v konečném znění](#), 7.6.2005.

33. V souvislosti s **finanční krizí** vydala Komise nejdříve prvotní pokyny k použití pravidel pro poskytování státní podpory na opatření přijatá ve vztahu k finančním institucím²⁹, jež byly výjimečně založeny na čl. 87 odst. 3 písm. b) Smlouvy o ES a které umožňují poskytnutí podpory, která má napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu. Komise následně své pokyny doplnila a zpřesnila v novém sdělení týkajícím se toho, jak mohou členské státy rekapitalizovat banky během současné finanční krize³⁰ s cílem zajistit přiměřený přísun úvěrů ekonomice a stabilizovat finanční trhy a současně zamezit nadměrnému narušení hospodářské soutěže. Komise mimoto přijala nový dočasný rámec³¹, který členským státům poskytuje dodatečné možnosti, jak řešit účinky omezování úvěrů na reálnou ekonomiku. Všechna opatření jsou časově omezená do konce roku 2010, ačkoli na základě zpráv členských států Komise vyhodnotí, zda by tato opatření měla být zachována po roce 2010, a to v závislosti na tom, zda bude krize pokračovat.
34. Co se týká **provádění akčního plánu pro státní podpory**, Komise přijala (jak oznámila) obecné nařízení o blokových výjimkách³², které stanoví automatické schválení řady opatření podpory³³, a umožňuje tak členským státům udělit takovou podporu, aniž by ji bylo nutno oznámit předem Komisi, za předpokladu, že jsou splněny všechny požadavky stanovené v nařízení. V rámci balíčku týkajícího se změny klimatu přijala Komise nové pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí³⁴, které zavádějí standardní posuzování u méně závažných případů a podrobné posouzení u případů, které mohou znamenat vážné narušení hospodářské soutěže. Komise prodloužila rovněž platnost rámce pro státní podporu pro stavbu lodí³⁵ o další tři roky, tj. do 31. prosince 2011. Nové sdělení o státní podpoře ve formě záruk³⁶ stanoví jasné a průhledné metodiky pro výpočet prvku podpory v záruce a zjednodušená pravidla pro malé a střední podniky, včetně předem stanovených tzv. premií „safe-harbour“ a paušálních sazeb premií v případě záruk s nízkými částkami.
35. Mimoto byly zahájeny veřejné konzultace k novým pravidlům týkajícím se veřejnoprávního vysílání, možnému prodloužení doby platnosti sdělení o filmu do roku 2012 (přijetí naplánováno v lednu 2009), pokynům k hloubkovému posuzování regionální podpory velkým investičním projektům a ke kritériím pro analýzu slučitelnosti v oblasti vzdělávání, a rovněž ke státní podpoře pro znevýhodněné a zdravotně postižené pracovníky podléhající jednotlivému oznámení.
36. Komise v roce 2008 zahájila rovněž řadu veřejných konzultací k procesním otázkám, například konzultace k předloze kodexu osvědčených postupů³⁷ při řízeních v oblasti kontroly státní podpory a k předloze oznámení o zjednodušeném postupu pro některé druhy státní podpory. Cílem obou dokumentů je zajistit větší průhlednost,

---

²⁹ [Úř. věst. C 270, 25.10.2008, s. 8.](#)

³⁰ [Úř. věst. C 10, 15.1.2009, s. 2.](#)

³¹ [Úř. věst. C 16, 21.1.2009, s. 1.](#)

³² [Úř. věst. L 214, 9.8.2008, s. 3.](#)

³³ Mimo jiné podpora malým a středním podnikům, podpora výzkumu, inovací, regionálního rozvoje, vzdělávání, zaměstnanosti, rizikového kapitálu, podpora na ochranu životního prostředí a podpora podnikavosti.

³⁴ [Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1.](#)

³⁵ [Úř. věst. C 173, 8.7.2008, s. 3.](#)

³⁶ [Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 10](#) a [Úř. věst. C 244, 25.9.2008, s. 32.](#)

³⁷ Viz tisková zpráva [IP/08/1950](#), 11.12.2008.

předvídatelnost a účinnost postupů týkajících se státních podpor v souladu s akčním plánem pro státní podpory. Jednání s členskými státy a ostatními zúčastněnými stranami týkající se kodexu osvědčených postupů a zjednodušeného postupu se uskuteční počátkem roku 2009. Předlohy mají být přijaty v prvním pololetí roku 2009. Komise uskutečnila rovněž konzultace k předloze oznámení Komise o prosazování právní úpravy státní podpory vnitrostátními soudy³⁸.

37. V roce 2008 Komise pokračovala ve svém úsilí o zlepšení vymáhání a sledování rozhodnutí o státní podpoře. Komise se snaží dosáhnout na základě oznámení o navrácení podpory přijatého v roce 2007³⁹ účinnějšího a okamžitého výkonu rozhodnutí o navrácení podpory. Informace poskytnuté dotčenými členskými státy prokazují, že během tohoto období bylo při navrácení podpory dosaženo značného pokroku. To se projevuje rovněž v částkách podpory, které byly navraceny. Z částky protiprávní a neslučitelné podpory ve výši 10,3 miliardy EUR, která měla být navracena na základě rozhodnutí přijatých od roku 2000, byla do konce roku 2008 skutečně navracena částka ve výši přibližně 9,3 miliardy EUR (tj. 90,7 % celkové částky). Mimoto byla získána další částka ve výši 2,5 miliardy EUR v podobě úroků pro navrácení.
38. Jak bylo oznámeno v akčním plánu pro státní podpory, Komise nadále postupovala přísně proti členským státům, jež neprovedly účinně rozhodnutí o navrácení podpory, která jim byla určena. V roce 2008 Komise zahájila soudní řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouva o ES nebo podle čl. 228 odst. 2 Smlouvy o ES pro nesplnění povinností týkajících se navrácení podpory ze strany členských států. Komise rozhodla o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES v pěti případech týkajících se Itálie a Slovenska a rovněž o zahájení řízení podle čl. 228 odst. 2 Smlouvy o ES v osmi případech týkajících se Itálie a Španělska.
39. V zájmu větší průhlednosti a lepší komunikace zveřejnilo GŘ pro hospodářskou soutěž na svých internetových stránkách příručku k pravidlům státní podpory⁴⁰, v níž jsou shrnuta hlavní pravidla vztahující se na kontrolu státních podpor.

1.4.2. *Uplatňování pravidel*

40. Aktuální přehled výsledků v oblasti státních podpor⁴¹ z podzimu 2008 ukazuje, že členské státy v rostoucí míře využívají možností, které jim poskytují nedávno revidovaná pravidla EU v oblasti státních podpor, k lepšímu zacílení svých podpor. Členské státy udělily v roce 2007 průměrně 80 % své podpory na horizontální cíle ve srovnání s přibližně 50 % v polovině 90. let minulého století, přičemž jsou vyšší výdaje vynakládány na výzkum a vývoj (VaV) a na podporu na ochranu životního prostředí. Vzhledem k současné finanční krizi koordinovaná opatření členských států a Komise zajistila, že v souladu s pravidly státní podpory byly urychleně zavedeny režimy podpory pro finanční odvětví.

---

³⁸ Nahradí oznámení o spolupráci mezi vnitrostátními soudy a Komisí v oblasti státní podpory z roku 1995 (Úř. věst. C 312, 23.11.1995, s. 8).

³⁹ Úř. věst. C 272, 15.11.2007, s. 4.

⁴⁰ Příručka je k dispozici na adrese

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html#vademecum.

⁴¹ KOM(2008) 751 v konečném znění, 17.11.2008.

41. Za posledních 25 let se celková úroveň státní podpory snížila z více než 2 % HDP v 80. letech minulého století na přibližně 0,5 % v roce 2007. Ačkoliv přehled výsledků v oblasti státních podpor vyzdvihuje pokračující tendenci členských států zaměřovat podporu na horizontální cíle, prokázal nicméně, že na základě nedávné finanční krize se v některých zemích v roce 2008 pravděpodobně významně zvýší podíl podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků.
42. V roce 2008 Komise schválila 88 oznámených režimů na základě rámce Společenství pro státní podporu **výzkumu, vývoje a inovací** z roku 2006⁴²; z toho 66 režimů představovalo čistě režimy podpory VaV, devět režimů podpory bylo zaměřených na inovace a 13 režimů bylo smíšených a sledovalo cíle v oblasti VaV i inovací.
43. V několika jednotlivých případech týkajících se italského leteckého odvětví bylo přijato důležité rozhodnutí⁴³ po posouzení na základě rámců Společenství pro státní podporu VaV z roku 1996⁴⁴ a 1986⁴⁵. Rozhodnutí přijaté dne 11. března se týká 17 jednotlivých projektů VaV v leteckém odvětví, které italské orgány podporovaly v průběhu 90. let minulého století. Rozhodnutí požaduje okamžité splacení úvěrů u většiny jednotlivých projektů a v některých případech úroků z prodlení. Ve dvouměsíční lhůtě stanovené v rozhodnutí příjemci splatili částku ve výši přibližně 350 milionů EUR.
44. V oblasti **financování rizikového kapitálu pro malé a střední podniky** Komise podle pokynů k rizikovému kapitálu⁴⁶ schválila 18 režimů rizikového kapitálu. Jedenáct režimů bylo posouzeno na základě kapitoly 4 pokynů, jelikož splňovaly ustanovení o povolených mezních částkách podpory umožňujících méně důkladné posouzení; tři režimy byly posouzeny podle kapitoly 5 v rámci podrobného posouzení⁴⁷. Ve třech případech se Komise domnívala, že režim nezahrnuje státní podporu⁴⁸. U jednoho režimu se usuzovalo, že částečně nepředstavuje státní podporu, a částečně byl tento režim posouzen podle kapitoly 4 pokynů⁴⁹.
45. V oblasti restrukturalizace podniků přijala Komise rozhodnutí, podle něhož musí Rumunsko zajistit navrácení částky protiprávní podpory ve výši 27 milionů EUR s ohledem na privatizaci podniku Automobile Craiova, který byl prodán za podmínek, jejichž cílem bylo zajistit určitou úroveň výroby a zaměstnanosti a výměnou za to přijmout nižší prodejní cenu⁵⁰. Po několikaletém šetření Komise dospěla k závěru, že pokusy polských orgánů o restrukturalizaci loděnic v Gdyni a ve

---

⁴² [Úř. věst. C 323, 30.12.2006, s. 1.](#)

⁴³ [Věc C 61/2003](#) *Loi aéronautique italienne N808/85 cas individuels.*

⁴⁴ [Úř. věst. C 45, 17.2.1996, s. 5.](#)

⁴⁵ [Úř. věst. C 83, 11.4.1986, s. 2.](#)

⁴⁶ [Úř. věst. C 194, 18.8.2006, s. 2.](#)

⁴⁷ Věci [N 263/2007](#) *Technologiegründerfonds Sachsen* (Úř. věst. C 93, 15.4.2008, s. 1), [N 521/2007](#) *Risikokapitalregelung „Clusterfonds Start-up!“ Freistaat Bayern* (Úř. věst. C 100, 22.4.2008, s. 2) a [N 700/2007](#) *Finance Wales JEREMIE Fund* (Úř. věst. C 331, 31.12.2008, s. 2).

⁴⁸ [N 836/2006](#) *Mittelstandsfonds Schleswig-Holstein* (Úř. věst. C 67, 12.3.2008, s. 1), [C 33/2007](#) *IBG Beteiligungsgesellschaft Sachsen-Anhalt mbH* (Úř. věst. C 246, 20.10.2007, s. 20), [N 389/2007](#) *Fond rizikového kapitálu Niedersachsen* (Úř. věst. C 145, 11.6.2008, s. 1).

⁴⁹ [N 696/2007](#) *EFRE Risikokapitalfonds Brandenburg* (Úř. věst. C 180, 17.7.2008, s. 3).

⁵⁰ Věc [C 46/2007](#) *Privatizace podniku Automobile Craiova* (Úř. věst. C 239, 6.9.2008, s. 12). Viz tisková zpráva [IP/08/315](#), 27.2.2008.

Štětíně a o obnovení jejich životaschopnosti neuspěly⁵¹. V důsledku toho Komise Polsko požádala, aby zajistilo navrácení protiprávní státní podpory loděnicemi prostřednictvím řízeného prodeje aktiv loděnic a následné likvidace těchto společností.

2. VÝVOJ V JEDNOTLIVÝCH ODVĚTVÍCH

2.1. Energetika a životní prostředí

46. **Balíček opatření týkajících se vnitřního trhu s energií**, který Komise navrhla dne 19. září 2007, byl v roce 2008 předmětem intenzivních jednání mezi třemi orgány. Parlament v létě přijal v prvním čtení stanoviska k energetickému balíčku (dne 18. června pro elektřinu a dne 9. července pro plyn). Rada ve složení pro energii dosáhla politického kompromisu dne 10. října.
47. Dne 23. ledna předložila Komise rozsáhlý balíček návrhů, které zajistí splnění ambiciózních závazků EU v oblasti boje proti změně klimatu a na podporu obnovitelné energie do roku 2020 a v dalším období. V prosinci dosáhly Evropský parlament a Rada zcela v souladu s návrhy Komise dohody ohledně cílů, které se stanou právně závaznými do roku 2020. Bylo schváleno snížení emisí skleníkových plynů o 20 %, dosažení 20% podílu obnovitelné energie a zvýšení energetické účinnosti o 20 %. Dohoda se týkala revizí systému obchodování s emisemi, rozšíření úsilí o snížení emisí mimo systém obchodování s emisemi, závazných vnitrostátních cílů s ohledem na podíl energie vyráběné z obnovitelných zdrojů, právního rámce pro zachycování a ukládání uhlíku, které je bezpečné z hlediska ochrany životního prostředí, a rovněž souvisejících návrhů spojených s emisemi CO₂ z automobilů a kvalitou paliva. To pomůže přeměnit Evropu na hospodářství s nízkými emisemi uhlíku a zvýšit její energetickou bezpečnost. Na podporu celkových politik Komise v oblasti změny klimatu a obnovitelné energie balíček obsahuje rovněž nové pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí, které upřesňují podmínky, za nichž je možno prohlásit podporu na ochranu životního prostředí za slučitelnou se Smlouvou. Tyto pokyny vstoupily v platnost v dubnu. V červenci Komise přijala nové obecné nařízení o blokových výjimkách, podle něhož je státní podpora určená na obnovitelnou energii a na zvýšení energetické účinnosti vyňata z oznamovací povinnosti, jsou-li splněna určitá kritéria.
48. Dne 13. listopadu přijala Komise balíček týkající se druhého **strategického přezkumu energetické politiky**⁵², který obsahuje rozsáhlé návrhy na lepší zabezpečení dodávek energie a zdůrazňuje mimo jiné význam fungování konkurenčního vnitřního trhu s energií pro zabezpečení dodávek energie.
49. Řádně fungující energetické trhy vyžadují, aby noví účastníci měli přístup k energetickým sítím a k odběratelům. Komise se nadále zaměřovala zejména na tři obecné typy zneužití v odvětví elektrické energie a plynu, které se týkají hlavních oblastí selhání trhů, jež byly zjištěny při šetření v tomto odvětví. Tato

---

⁵¹ Věci C 17/2005, *podpora na restrukturalizaci loděnice v Gdyni* (Úř. věst. C 220, 8.9.2005, s. 7) a [C 19/2005](#), *podpora na restrukturalizaci loděnice ve Štětíně* (Úř. věst. C 220, 9.9.2005, s. 7). Viz tisková zpráva [IP/08/1642](#), 6.11.2008.

⁵² Viz tisková zpráva [IP/08/1696](#), 13.11.2008.

antimonopolní šetření se zaměřují na chování vylučující ostatní soutěžitele, zneužívání s cílem vykořisťovat a tajné dohody.

50. V roce 2006 Komise zahájila šetření na německém trhu s elektřinou v návaznosti na šetření v odvětví elektrické energie⁵³. V průběhu šetření Komise dospěla k předběžnému závěru, že společnost *E.ON* mohla své dominantní postavení na trhu zneužívat dvěma způsoby: za prvé jako velkoobchodník na trhu s elektrickou energií tím, že ze strategických důvodů neposkytla výrobní kapacity některých elektráren na velkoobchodní trh s cílem zvýšit cenu. Komise měla mimoto obavy, že společnost *E.ON* vypracovala a provedla strategii s cílem odradit třetí strany od investic do výroby elektrické energie; a za druhé, že jako provozovatel přenosové soustavy zvýhodňovala vlastní výrobu na sekundárním vyrovnávacím trhu s elektřinou⁵⁴. V červnu Komise konzultovala zúčastněné strany ohledně strukturálních závazků, které společnost *E.ON* navrhla k odstranění těchto obav týkajících se protisoutěžního chování na německých trzích s elektřinou⁵⁵. Výsledky potvrdily, že závazky jsou přiměřené a nezbytné k odstranění uvedených obav. Komise proto přijala dne 26. listopadu rozhodnutí, kterým se závazky nabídnuté společností *E.ON* stávají právně závaznými, a šetření ukončila⁵⁶.
51. Pokud jde o další případy týkající se trhu s elektřinou, Komise vydala v prosinci prohlášení o námitkách určené společnosti *Electricité de France (EdF)* v souvislosti s údajným omezením přístupu k zákazníkům prostřednictvím fakticky a/nebo právně dlouhodobých výhradních smluv mezi společností *EdF* a velkými průmyslovými uživateli ve Francii⁵⁷. Komise pokračovala v šetření týkajícím se *Suez/Electrabel*, které se zabývalo stejným údajným chováním v Belgii⁵⁸. Po provedení neočekávaných inspekcí v prostorách společností *E.ON AG (E.ON)*, *E.ON Ruhrgas AG* a *Gaz de France (GdF)* v Německu a Francii v roce 2006⁵⁹ a po formálním zahájení řízení v červenci 2007⁶⁰ Komise vydala prohlášení o námitkách určené společností *E.ON* a *GdF*.

2.2. Finanční služby

52. Počátkem podzimu zasáhla **finanční krize** systémově hospodářství členských států EU. Mnoho vlád v EU přijalo opatření na podporu finanční stability, obnovení důvěry ve finanční trhy a k snížení rizika vážných problémů při poskytování úvěrů na nejnižší možnou míru.
53. V oblasti politiky hospodářské soutěže – a **zejména kontroly státních podpor** – bylo úlohou Komise podpořit finanční stabilitu okamžitým zajištěním právní jistoty opatření přijatých členskými státy. Komise rovněž přispěla k zachování rovných

---

⁵³ Viz [MEMO/06/483](#), 12.12.2006.

⁵⁴ Vyrovnávací energií je dodávka elektřiny na poslední chvíli k udržení kmitočtu proudu v síti. Komise měla obavy, že společnost *E.ON* upřednostňuje vlastní přidružený výrobní podnik, i když tento účtuje vyšší ceny, takže přenáší na konečného odběratele vyšší náklady, a že společnost *E.ON* brání ostatním výrobcům energie v prodeji vyrovnávací energie na trhu *E.ON*.

⁵⁵ Viz [MEMO/08/396](#), 12.6.2008.

⁵⁶ Viz tisková zpráva [IP/08/1774](#), 26.11.2008.

⁵⁷ Viz [MEMO/08/809](#), 29.12.2008.

⁵⁸ Viz [MEMO/07/313](#), 26.7.2007.

⁵⁹ Viz [MEMO/06/205](#), 17.5.2006.

⁶⁰ Viz [MEMO/07/316](#), 30.7.2007.

podmínek a zajištění toho, aby vnitrostátní opatření jednoduše nepřesunula problémy na ostatní členské státy.

54. V říjnovém sdělení o „použití pravidel pro poskytování státní podpory na opatření přijatá ve vztahu k finančním institucím v souvislosti se současnou globální finanční krizí“⁶¹ Komise objasnila svůj obecný přístup a poskytla pokyny k řadě státních zásahů, zejména státním zárukám, které byly v počáteční fázi nejrozšířenější formou reakce na krizi.
55. Členské státy poté zaměřily svou pozornost na rekapitalizaci bank. V prosinci Komise poskytla pokyny k posuzování těchto opatření podle pravidel EU v oblasti státních podpor ve sdělení s názvem „Rekapitalizace finančních institucí během současné finanční krize: omezení podpory na nezbytné minimum a záruky proti neoprávněnému narušení hospodářské soutěže“⁶².
56. Jednotná metodika stanovená v těchto pokynech umožnila rychlé navržení a schválení velkého počtu vnitrostátních režimů a jednotlivých opatření k řešení krize a současně zabránila škodlivým hospodářským nerovnováhám mezi bankami a mezi jednotlivými členskými státy.
57. Komise schválila na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) podporu v těchto rozhodnutích: Sachsen LB⁶³; IKB⁶⁴; West LB⁶⁵; Roskilde Bank⁶⁶; Hypo Real Estate⁶⁷; Bradford and Bingley⁶⁸.
58. Kvůli prohloubení krize Komise počátkem října rozhodla o schválení státní podpory podle čl. 87 odst. 3 písm. b) o podpoře, která má napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu. V roce 2008 Komise schválila tyto *režimy podpory* k zajištění finanční stability: jedenáct *režimů záruk* (Dánsko⁶⁹, Finsko⁷⁰, Francie⁷¹, Irsko⁷², Itálie⁷³, Lotyšsko⁷⁴, Nizozemsko⁷⁵, Portugalsko⁷⁶, Slovinsko⁷⁷, Španělsko⁷⁸ a Švédsko⁷⁹); dva *režimy rekapitalizace* (Francie⁸⁰ a Itálie⁸¹); jeden

---

⁶¹ Úř. věst. C 270, 25.10.2008, s. 8.

⁶² Úř. věst. C 10, 15.1.2009, s. 2.

⁶³ C 9/2008, *podpora na restrukturalizaci pro společnost Sachsen LB, Německo.*

⁶⁴ C 10/2008, *podpora na restrukturalizaci pro společnost IKB, Německo.*

⁶⁵ C 43/2008, *podpora na restrukturalizaci pro společnost West LB, Německo.*

⁶⁶ N 366/2008, *podpora na záchranu společnosti Roskilde Bank, Dánsko.*

⁶⁷ NN 44/2008, *podpora na záchranu společnosti Hypo Real Estate, Německo.*

⁶⁸ NN 41/2008, *podpora na záchranu společnosti Bradford and Bingley, Spojené království.*

⁶⁹ NN 51/2008, *režim záruk pro banky v Dánsku.*

⁷⁰ N 567/2008, *finský režim záruk.*

⁷¹ N 548/2008, *opatření finanční podpory pro bankovní odvětví ve Francii (refinancování), dosud nezveřejněno.*

⁷² NN 48/2008, *režim záruk pro banky v Irsku.*

⁷³ N 520a/2008, *režim záruk pro italské banky.*

⁷⁴ N 638/2008, *režim záruk pro banky.*

⁷⁵ N 524/2008, *režim záruk pro nizozemské finanční instituce.*

⁷⁶ NN 60/08, *režim záruk pro úvěrové instituce v Portugalsku.*

⁷⁷ N 531/2008, *režim záruk pro úvěrové instituce ve Slovinsku.*

⁷⁸ NN 54b/2008, *španělský režim záruk pro úvěrové instituce.*

⁷⁹ N 533/2008, *opatření podpory pro bankovní odvětví ve Švédsku.*

⁸⁰ N 613/2008, *opatření finanční podpory pro bankovní odvětví ve Francii (rekapitalizace).*

⁸¹ N 648/2008, *režim rekapitalizace.*

režim určený na nákup aktiv (Španělsko⁸²) a čtyři ucelené režimy obsahující dva či více z těchto prvků (Rakousko⁸³, Německo⁸⁴, Řecko⁸⁵, Spojené království⁸⁶).

59. Komise v roce 2008 schválila rovněž řadu *jednotlivých případů*, včetně případů týkajících se rekapitalizace, záruk a likvidity: ING⁸⁷, KBC⁸⁸, Parex⁸⁹, SNS Reaal⁹⁰, Bayern LB⁹¹, Fortis⁹², Dexia⁹³, Nord LB⁹⁴, záruka pro IKB⁹⁵, Carnegie Sweden⁹⁶, Aegon⁹⁷, Fortis Bank a Fortis Bank Luxembourg⁹⁸.
60. Komise jednala rychle, aby obnovila důvěru v trh. Přijetím těchto rozhodnutí zajistila jasnost a právní jistotu pro členské státy a prokázala, že politika EU v oblasti státních podpor může reagovat pragmaticky a odpovědně na vyvíjející se tržní situaci.
61. Finanční krize měla vážný dopad na **reálnou ekonomiku** EU. Banky snižují zadluženost a jsou mnohem méně než v předešlých letech ochotné podstupovat riziko. Podniky začaly mít potíže s přístupem k úvěrům. Výzvou pro Komisi bylo zamezit veřejnému zásahu, který by narušil podmínky hospodářské soutěže na vnitřním trhu a ohrozil cíl spočívající v náležitě zaměřené státní podpoře. Komise však uznala, že za určitých podmínek je nutné, aby krizi řešila státní podpora. Státní podpora by se však neměla používat k odložení nezbytné restrukturalizace nebo jejímu zamezení v případě podniků, které se potýkají se strukturálními problémy. S přihlédnutím k tomuto cíli Komise kromě zvláštních opatření přijatých ve finančním a bankovním odvětví podnikla řadu kroků k řešení situace v reálné ekonomice.
62. Komise zejména přijala „dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize“⁹⁹. Tento dočasný rámec poskytuje členským státům dodatečné možnosti při řešení účinků omezování úvěrů na reálnou ekonomiku. V zájmu dosažení těchto cílů mohou členské státy za určitých podmínek do konce roku 2010 poskytnout například:
- jednorázovou částku podpory ve výši 500 000 EUR na podnik po dobu příštích dvou let s cílem zbavit podniky stávajících potíží;
  - státní záruky za úvěry s nižší premií;

---

82 NN 54a/2008, *fond určený na pořízení finančních aktiv ve Španělsku*.

83 N 557/2008, *režim podpory pro rakouské finanční odvětví*.

84 N 512/2008, *režim podpory pro finanční instituce v Německu*.

85 N 560/2008, *režim podpory pro bankovní odvětví v Řecku*.

86 N 507/2008, *režim podpory pro bankovní odvětví ve Spojeném království*.

87 N 528/2008, *opatření pro společnost ING (rekapitalizace), Nizozemsko*.

88 N 602/2008, *rekapitalizace společnosti KBC, Belgie*.

89 NN 68/2008, *opatření podpory pro JSC Parex Banka, Lotyšsko*.

90 N 611/2008, *SNS Reaal / nové navýšení kapitálu nizozemskými orgány, Nizozemsko*.

91 N 615/2008, *záruka a rekapitalizace společnosti Bayern LB, Německo*.

92 N 574/2008, *opatření ve prospěch společnosti Fortis, Belgie/Lucembursko/Nizozemsko*.

93 NN 45-49-50/2008, *záruka za závazky společnosti Dexia, Belgie*.

94 N 655/2008, *záruka pro společnost Nord LB, Německo*.

95 N 639/2008, *záruka pro společnost IKB, Německo*.

96 NN 64/2008, *mimořádná opatření na záchranu Carnegie Investment Bank, Švédsko*.

97 N 569/2008, *opatření ve prospěch společnosti Aegon, Nizozemsko*.

98 NN 42-46-53A/2008, *podpora na restrukturalizaci společnosti Fortis Bank a Fortis Bank Luxembourg*.

99 Úř. věst. C 16, 22.1.2009, s. 1.

- subvencované půjčky, zejména na výrobu ekologicky šetrných výrobků (splňujících normy ochrany životního prostředí před jejich vstupem v platnost nebo překonávajících tyto normy);
- podporu rizikového kapitálu až do výše 2,5 milionu EUR na malý nebo střední podnik ročně (namísto stávající částky ve výši 1,5 milionu EUR), pokud nejméně 30 % (namísto stávajících 50 %) investičních nákladů pochází od soukromých investorů.

Snížilo se rovněž důkazní břemeno při prokazování selhání na trhu pojištění vývozních úvěrů.

63. Komise přijala aktivní přístup tím, že zajistila, aby protikrizová opatření byla schválena velmi rychle. První opatření byla schválena na konci roku (N 661/08 KfW-úvěrový prvek německého plánu hospodářské obnovy a N 668/08, spolkový rámec pro „malé částky slučitelné podpory“, oboje v Německu).

2.3. Elektronické komunikace

64. Odvětví elektronických komunikací v EU nadále prochází rychlými technologickými a obchodními změnami a v roce 2008 se již šestý rok za sebou zvýšily investice do tohoto odvětví. I v roce 2008 pokračoval přechod z bývalých národních monopolů k hospodářské soutěži.
65. Předpisový rámec EU pro elektronické komunikace (dále jen „předpisový rámec“)¹⁰⁰, který byl navržen s cílem usnadnit přístup k zděděné infrastruktuře, posílit investice do alternativní síťové infrastruktury a zajistit výběr a nižší ceny pro zákazníky, nadále poskytuje právní rámec pro velkou většinu poskytovatelů služeb elektronických komunikací. V roce 2008 **Komise posoudila** 121 oznámení od vnitrostátních regulačních orgánů a v rámci konzultačního mechanismu Společenství podle článku 7 rámcové směrnice obdržela 83 dopisů s připomínkami a 33 dopisů bez připomínek. V pěti případech Komise uvedla vážné pochybnosti, co se týká slučitelnosti oznámených opatření s právem EU, a zahájila šetření v druhé fázi podle čl. 7 odst. 4 rámcové směrnice.
66. Předpisový rámec a základní zásady práva hospodářské soutěže umožňují vymezit zeměpisné trhy na nižší než vnitrostátní úrovni, na nichž samozřejmě existují odlišné podmínky hospodářské soutěže, což umožňuje, aby se regulace zaměřila na oblasti, v nichž je dosud nutná regulace *ex ante*. Tento přístup přijala řada vnitrostátních regulačních orgánů ve svém úsilí o deregulaci a při posuzování trhů elektronických

¹⁰⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 7](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 21](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě) ([Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 51](#)), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) ([Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37](#)).

komunikací. Vzhledem k rostoucí hospodářské soutěži, zejména na maloobchodních trzích, nyní přináší výsledky doporučení Komise z roku 2007¹⁰¹ týkající se relevantních trhů připadajících v úvahu pro regulaci *ex ante*. V roce 2008 většina vnitrostátních regulačních orgánů dospěla k závěru, že i s přihlédnutím ke zvláštnostem jednotlivých členských států je nutno deregulovat všechny trhy nebo řadu trhů, které již nejsou uvedeny v doporučení.

67. V roce 2008 Komise pokračovala ve své práci na **přezkumu předpisového rámce**. Dne 24. září přijal Evropský parlament v prvním čtení stanoviska k legislativním návrhům Komise a dne 27. listopadu dosáhla Rada Evropské unie politické dohody o balíčku opatření k reformě rámce EU pro elektronické komunikace.
68. Vzhledem ke skutečnosti, že **sazby za ukončení volání** jsou v EU vysoké a nejsou regulovány jednotně, navrhla Komise **doporučení**, jež má být přijato v roce 2009 a které sníží sazby za ukončení volání na účinnou úroveň, a zajistí tak jednotný přístup k regulaci těchto sazeb. Komise mimoto v současnosti pracuje na **doporučení týkajícím se vhodného regulačního přístupu a nápravných opatření**, jež jsou použitelné v rámci přístupových sítí nové generace. Komise rovněž zjednodušila své **doporučení o oznámeních, lhůtách a konzultacích** stanovených v článku 7 rámcové směrnice¹⁰² v zájmu snížení byrokracie a zvýšení účinnosti při spolupráci mezi vnitrostátními regulačními orgány a Komisí.
69. V oblasti **státních podpor** v odvětví elektronických komunikací Komise podporuje opatření státní podpory, která jsou zaměřena na zajištění spravedlivého širokopásmového pokrytí za dostupné ceny pro evropské občany. V roce 2008 Komise určila dvě hlavní tendence v oblasti veřejných zásahů na širokopásmovém trhu. Ačkoliv se některé členské státy zaměřují především na podporu cenově dostupných základních širokopásmových služeb, obvykle ve venkovských oblastech, kde tyto služby neexistují, s cílem zajistit širokopásmové služby pro všechny občany a podniky, Komise zjistila, že se veřejný zásah v některých členských státech postupně přesouvá směrem k podpoře vysokorychlostních širokopásmových sítí, tzv. sítí „nové generace“¹⁰³. Rozhodnutí Komise o státní podpoře pro širokopásmové sítě spadala v roce 2008 do první kategorie.
70. Komise rovněž vypracovává pokyny k uplatňování pravidel EU v oblasti státní podpory na veřejné financování zřizování širokopásmových sítí, včetně zřizování tzv. přístupových širokopásmových sítí nové generace.

2.4. Informační technologie

71. Odvětví informačních a komunikačních technologií (IKT) se vyznačuje digitální konvergencí a současným a rostoucím významem interoperability a stanovování norem. Trh se posouvá směrem k více konvergentním službám a vertikální

---

¹⁰¹ Doporučení Komise ze dne 17.12.2007 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací ([Úř. věst. L 344, 28.12.2007, s. 65](#)).

¹⁰² Doporučení Komise ze dne 15.10.2008 o oznámeních, lhůtách a konzultacích stanovených v článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací ([Úř. věst. L 301, 12.11.2008, s. 23](#)).

¹⁰³ Přístupové sítě nové generace je obecný pojem používaný k popisu nových širokopásmových sítí využívajících obvykle vláken, které budou zajišťovat mnohem rychlejší a symetričtější širokopásmové připojení pro konečné uživatele než stávající sítě (např. ADSL).

a horizontální integraci, přičemž se podniky snaží kontrolovat digitální i fyzické sítě a zaměřují se na vytvoření a kontrolu standardních platforem.

72. Co se týká **prosazování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže** v odvětví IKT, společnost *Microsoft* po řízení Komise proti této společnosti a snížení licenčních poplatků za informace o interoperabilitě v roce 2007 dobrovolně zavedla „zásady interoperability“ a dne 21. února zveřejnila na svých internetových stránkách širokou škálu informací týkajících se interoperability.
73. V případě *Intel* Komise vydala doplňkové prohlášení o námitkách dne 17. června, které podporuje její předběžný názor vyjádřený v prohlášení o námitkách z července 2007, že společnost Intel porušila pravidla Smlouvy o ES týkající se zneužití dominantního postavení (článek 82) s cílem vyloučit svého hlavního soupeře, společnost AMD, z trhu s centrálními řídicími jednotkami (CPU) x86.
74. V oblasti **kontroly spojování** Komise vydala dvě rozhodnutí týkající se odvětví družicové navigace. Dne 14. května Komise schválila¹⁰⁴ nabytí podniku *Tele Atlas*, jednoho ze dvou dodavatelů digitálních mapových databází pro navigační systémy s pokrytím zahrnujícím celý EHP, podnikem *TomTom*, výrobcem přenosných navigačních přístrojů (PND) a dodavatelem navigačního softwaru. Dne 26. června bylo schváleno navrhované nabytí¹⁰⁵ podniku *NAVTEQ*, jediného věrohodného konkurenta společnosti *Tele Atlas*, podnikem *Nokia*, výrobcem mobilních telefonů. Obě transakce byly svou povahou vertikální a vyžadovaly hloubkovou analýzu s použitím nedávno přijatých pokynů pro posuzování nehorizontálních spojování.

2.5. Sdělovací prostředky

75. Dne 17. září se u **kulatého stolu o příležitostech a překážkách maloobchodního prodeje on-line na jednotném evropském trhu** uskutečnily diskuse na vysoké úrovni s významnými zástupci spotřebitelů a podniků ohledně obchodních příležitostí vytvořených internetem a o existujících překážkách většího maloobchodního prodeje hudby a zboží on-line v Evropě. V reakci na diskusní dokument zveřejněný pro skupinu Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž bylo obdrženo více než 30 příspěvků a dne 16. prosince se konala navazující schůzka zaměřující se na on-line distribuci hudby.
76. Co se týká správy práv k hudebním dílům, Komise vydala dne 16. července důležité rozhodnutí proti 24 organizacím kolektivní správy práv v EHP¹⁰⁶, které spravují práva k hudebním dílům jménem jejich autorů (skladatelů i textařů). *Rozhodnutí ve věci CISAC* zakazuje doložky o členství a výlučnosti v recipročních smlouvách o zastoupení mezi organizacemi kolektivní správy práv u všech způsobů využití a jednání ve vzájemné shodě týkající se vymezení územní působnosti těchto smluv o zastoupení při využívání těchto práv prostřednictvím internetu, kabelového přenosu a družicového vysílání.
77. Zakázaná omezení chránila výhradní postavení organizací kolektivní správy práv na jejich příslušných územích s ohledem na správu práv i udělování licencí k vlastnímu

---

¹⁰⁴ Věc [COMP/M.4854](#) *TomTom/Tele Atlas*.

¹⁰⁵ Věc [COMP/M.4942](#) *Nokia/NAVTEQ*.

¹⁰⁶ Věc [COMP/38.698](#) *Dohoda CISAC*.

repertoáru uživatelům. Doložky o členství bránily držitelům práv v tom, aby jako správce svých práv jmenovali organizaci kolektivní správy práv podle svého výběru. Doložky o výlučnosti a jednání ve vzájemné shodě zamezily vzniku hospodářské soutěže mezi organizacemi při udělování licencí na práva a vzniku licencí pro více území.

78. V roce 2008 Komise dále **sledovala přechod z analogového na digitální pozemní vysílání** v členských státech EU. V souvislosti s probíhajícím řízením pro nesplnění povinností podle článku 226 Smlouvy o ES proti Itálii na základě stížnosti podané italským sdružením spotřebitelů Altroconsumo¹⁰⁷ přezkoumaly útvary Komise nové změny italského režimu vysílání¹⁰⁸ a vyměnily si s italskými orgány názory na oblast působnosti nových právních předpisů a kritéria pro digitalizaci pozemních televizních sítí. Změny režimu by měly vést k tomu, že pro nové účastníky a stávající menší vysílací organizace bude k dispozici více kmitočtů.
79. Komise rovněž schvalovala **státní financování pro veřejnoprávní stanice**, pokud jsou závazky veřejné služby i financování stanoveny zcela transparentně a státní financování nepřesahuje výši, která je nezbytná k plnění závazku veřejné služby. V roce 2008 přijala Komise dvě rozhodnutí týkající se financování veřejnoprávních stanic podle čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES ve spojení se sdělením o veřejnoprávním vysílání. První rozhodnutí se týkalo obecného systému financování belgické (vlámské) veřejnoprávní stanice VRT¹⁰⁹. První rozhodnutí se týkalo obecného systému financování belgické (vlámské) veřejnoprávní stanice VRT¹¹⁰. Komise schválila rovněž naléhavou státní podporu k vyřešení napjaté finanční situace dvou veřejnoprávních stanic, a to France Télévisions¹¹¹ podle čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES a TV2 Danmark¹¹² podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES a ustanovení o podpoře **na záchranu a restrukturalizaci**.
80. V listopadu předložila Komise na základě veřejných konzultací, které se uskutečnily v období od ledna do března, novou **předlohu sdělení o veřejnoprávním vysílání**¹¹³ za účelem dalších veřejných konzultací s cílem zajistit větší srozumitelnost pro všechny účastníky trhu a poskytnout rámec, který je vhodně přizpůsoben novému technologickému prostředí.
81. V říjnu Komise zahájila **veřejné konzultace** ke svým plánům na rozšíření kritérií pro posouzení státní podpory obsažených v jejím **sdělení o filmu**¹¹⁴. Podle stávajících kritérií je možno státní podporu pro produkci filmů za určitých podmínek vyjmout z oznamovací povinnosti, zejména jestliže se tato podpora týká kulturních filmů

¹⁰⁷ Viz tisková zpráva [IP/07/1114](#), 18.8.2007 a dokument, který sdružení Altroconsumo předložilo Komisi v říjnu 2008, k dispozici na adrese <http://www.altroconsumo.it/mercato-e-concorrenza/altroconsumo-esposto-alla-commissione-europea-sul-passaggio-al-digitale-si-parte-il-15-ottobre-ma-la-concorrenza-e-all-italiana-s222543.htm>.

¹⁰⁸ Článek 8-novies zákona č. 101/08 (Legge 06/06/2008, n. 101 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 8 aprile 2008, n. 59, recante disposizioni urgenti per l'attuazione di obblighi comunitari e l'esecuzione di sentenze della Corte di giustizia delle Comunità europee), vyhlášeného v Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana – Serie Generale, numero 132, 7 giugno 2008.

¹⁰⁹ Věc [E 8/2006](#) *státní financování pro vlámskou veřejnoprávní stanici VRT*.

¹¹⁰ Věc [E 4/2005](#) *státní podpora společnosti RTE a TNAG (TG4)*.

¹¹¹ Věc [N 279/2008](#), *navýšení kapitálu společnosti France Télévisions (dosud nezveřejněno v Úř. věst.)*.

¹¹² Věc [N 287/2008](#), *podpora na záchranu společnosti TV2/Danmark A/S (Úř. věst. C 9, 14.1.2009, s. 3)*.

¹¹³ Viz IP/08/1626, 4.11.2008.

¹¹⁴ Viz IP/08/1580, 24.10.2008.

a současně jsou dodrženy určité prahové hodnoty, pokud jde o územní požadavky a intenzitu podpory.

82. V roce 2008 Komise schválila několik režimů podpory produkce filmů, k nimž patří například maďarský režim podpory filmu¹¹⁵, italské daňové pobídky pro produkci filmů¹¹⁶, finský režim podpory filmu¹¹⁷ a německý režim podpory filmu¹¹⁸.
83. V roce 2008 Komise schválila rovněž **dvě významná nabytí** v oblasti sdělovacích prostředků. Dne 14. února Komise schválila navrhované nabytí *Reuters Group* se sídlem ve Spojeném království kanadskou společností *Thomson Corporation*, s výhradou stanovených podmínek a povinností. Dne 11. března Komise při prvním použití pokynů pro posuzování nehorizontálních spojování schválila navrhované nabytí společnosti dodávající technologie pro on-line reklamu *DoubleClick* společností *Google*¹¹⁹.

2.6. Doprava

84. Rok 2008 se ukázal jako náročný pro odvětví dopravy, kdy v prvním pololetí došlo nejprve k trvalému růstu cen paliva a ve druhém pololetí pak k hospodářské krizi. Hospodářský pokles významně ovlivnil nákladní i osobní přepravu u všech druhů dopravy. Vzhledem k hospodářské krizi došlo v odvětví dopravy k další konsolidaci, a tato bude pravděpodobně pokračovat i v roce 2009.
85. V odvětví **silniční dopravy** Komise nadále uplatňovala stávající pravidla státní podpory na smlouvy o veřejných službách a závazky veřejné služby, jelikož revidované nařízení o veřejných službách v odvětví silniční dopravy¹²⁰ není dosud v platnosti. Na základě rozsudku ve věci *Altmark*¹²¹ Komise obdržela a přezkoumala velký počet stížností a rovněž některá oznámení o dotování místních a regionálních služeb autobusové dopravy, se zaměřením se zejména na smlouvy, které byly zadány bez předchozího veřejného nabídkového řízení. Komise vydala kladné konečné rozhodnutí týkající se smlouvy o veřejných službách v souvislosti s veřejnou autobusovou přepravou v okrese Lienz v Rakousku¹²². Zahájila rovněž formální vyšetřovací řízení týkající opatření ve prospěch francouzské společnosti *Sernam*, což je dceřiná společnost v oblasti silniční dopravy společnosti *Société national des chemins de Fer Français (SNCF)*, a to kvůli obavám týkajícím se splnění podmínek stanovených v jejím rozhodnutí ze dne 20. října 2004.
86. Pokud jde o **železniční a kombinovanou dopravu**, železniční nákladní doprava byla v EU plně otevřena hospodářské soutěži dne 1. ledna 2007, zatímco mezinárodní osobní železniční doprava bude otevřena hospodářské soutěži ode dne 1. ledna 2010.

---

¹¹⁵ Věc [N 202/2008](#), *maďarský režim podpory filmu* (Úř. věst. C 237, 28.10.2008, s. 1).

¹¹⁶ Věc [N 595/2008](#), *daňové pobídky pro produkci filmů* (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹¹⁷ Věc [NN 70/2006](#), *režim podpory filmu ve Finsku* (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹¹⁸ Věc [N 477/2008](#), *německý režim podpory filmu* (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹¹⁹ Věc [COMP/M.4731](#).

¹²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 ([Úř.věst. L 315, 3.12.2007, s. 1](#)).

¹²¹ Věc [C-280/00](#) *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* („*Altmark*“), Sb. rozh. 2003, s. I-7747.

¹²² Věc [C 16/2007](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

V červenci vstoupily v platnost **pokyny ke státním podporám železničním podnikům**¹²³. Tyto pokyny podrobně stanoví přístup Komise ke státní podpoře železničním podnikům, jak jsou vymezeny ve směrnici 91/440/EHS¹²⁴, a podnikům pro městskou, příměstskou nebo regionální osobní přepravu s cílem zvýšit průhlednost veřejného financování a právní jistotu. V roce 2008 přijala Komise řadu **rozhodnutí** na podporu železniční a kombinované dopravy¹²⁵. V roce 2008 Komise vydala rovněž řadu rozhodnutí v oblasti **spojoování podniků**. Dne 19. března Komise schválila nabytí španělské logistické společnosti *Transfesa* německým státním podnikem *Deutsche Bahn*¹²⁶. Dne 25. listopadu Komise schválila¹²⁷ nabytí maďarského podniku *MÁV Cargo* rakouským podnikem *RCA* s výhradou stanovených podmínek.

87. Dne 1. července přijala Komise **pokyny o použití článku 81 Smlouvy o ES v námořní dopravě**¹²⁸ vzhledem k zrušení nařízení č. 4056/86 o liniových konferencích ode dne 18. října a rozšíření oblasti působnosti nařízení č. 1/2003 o *kabotáž* a mezinárodní trampovou dopravu. Pokyny stanoví zásady, jež bude Komise dodržovat při vymezení trhů a posuzování systémů výměny informací v případě liniové námořní dopravy a dohod o spolupráci zahrnujících námořní *kabotáž*, liniovou a/nebo trampovou dopravu.
88. Dne 21. října zveřejnila Komise **předlohu nařízení o blokových výjimkách** s ohledem na použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě mezi společnostmi liniové dopravy (konsorcii)¹²⁹ kvůli skončení platnosti nařízení o blokových výjimkách v roce 2010. Po přijetí nařízení o blokových výjimkách bude dokončena v roce 2003 zahájená reforma pravidel hospodářské soutěže, která se vztahují na námořní dopravu.
89. Dne 12. prosince vydala Komise **pokyny ke státní podpoře** doplňující financování Společenstvím **pro zahájení mořských dálnic**¹³⁰ s cílem sladit maximální míru podpory a dobu trvání stanovené v pokynech Společenství pro státní podporu námořní dopravě¹³¹, pokud jde o zahrnutí příznivějších podmínek, jež jsou přípustné u projektů, na něž se vztahuje druhý program „Marco Polo“ pro poskytování finanční pomoci Společenství za účelem zlepšení vlivu systému nákladní dopravy na životní prostředí („Marco Polo II“)¹³², a v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady

¹²³ [Úř. věst. C 184, 22.7.2008, s. 13.](#)

¹²⁴ Směrnice Rady ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství ([Úř. věst. L 237, 24.8.1991, s. 25](#)).

¹²⁵ Věci [N 685/2007](#) (Úř. věst. C 140, 6.6.2008, s. 1); [N 495/2007](#) (Úř. věst. C 152, 18.6.2008, s. 21); [N 11/2008](#) a [N 34/2008](#) (Úř. věst. C 38, 17.2.2009, s. 3); [N 159/2008](#) (Úř. věst. C 202, 8.8.2008, s. 2); [N 195/2008](#) (Úř. věst. C 329, 24.12.2008, s. 3); a věc [N 352/2008](#) (Úř. věst. C 7, 13.1.2008, s. 1).

¹²⁶ Věc COMP/M.4786 *Deutsche Bahn/Transfesa*.

¹²⁷ Věc COMP/M.5096 *RCA/MÁV Cargo*.

¹²⁸ [Úř. věst. C 245, 26.9.2008, s. 2](#). Viz rovněž tisková zpráva [IP/08/1063](#), 1.7.2008.

¹²⁹ [Úř. věst. C 266, 21.10.2008, s. 2](#). Viz rovněž tisková zpráva [IP/08/1566](#), 22.10.2008.

¹³⁰ Sdělení Komise, kterým se stanoví pokyny ke státní podpoře doplňující financování Společenstvím pro zahájení mořských dálnic ([Úř. věst. C 317, 12.12.2008, s. 10](#)).

¹³¹ [Úř. věst. C 13, 17.1.2004, s. 3](#).

¹³² Zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1692/2006 ze dne 24. října 2006 ([Úř. věst. L 328, 24.11.2006, s. 1](#)).

č. 1692/96/ES ze dne 23. července 1996 o hlavních směrech Společenství pro rozvoj transevropské dopravní sítě (TEN-T)¹³³.

90. V oblasti **služeb obecného hospodářského zájmu** měla Komise po provedení hloubkového šetření za to, že vyrovnávací platby vyplacené francouzským státem společnosti *Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée* (SNCM) za plnění závazků veřejné služby v období 1991–2001 jsou slučitelné se společným trhem¹³⁴. Komise naopak rozhodla o zahájení formálního vyšetřovacího řízení s ohledem na systém vyrovnávacích plateb pro společnosti *CalMac* a *Northlink* za plnění závazků veřejné služby v souvislosti s provozováním trajektové osobní přepravy mezi skotskými ostrovy¹³⁵.
91. V oblasti **letectví** vstoupilo dne 1. listopadu v platnost **nařízení o leteckých službách**¹³⁶ a nyní poskytuje právní rámec pro leteckou dopravu v EU, stanoví pravidla pro udělování osvědčení leteckých dopravců Společenství a dohled nad nimi, přístup na trh, zápis letadel do rejstříku a pronájem, závazky veřejné služby, rozdělení provozu mezi letiště a stanovování cen. Komise mimoto pokračovala v práci na novém nařízení o zjednodušení a modernizaci pravidel týkajících se počítačových rezervačních systémů (CRS)¹³⁷.
92. V roce 2008 byla Komise vyzvána, aby rozhodla o řadě **opatření na záchranu a restrukturalizaci**, kdy se letečtí dopravci potýkali nejprve s vysokými cenami ropy a poté s poklesem poptávky v důsledku finanční a hospodářské krize. V případě *Olympic Airways / Olympic Airlines* Komise zjistila, že plán privatizace předložený řeckými orgány, který zahrnuje prodej některých aktiv obou společností formou spojeného prodeje, neobsahuje státní podporu, pokud budou plně dodrženy závazky přijaté řeckými orgány¹³⁸. Ve zvláštním, avšak souvisejícím rozhodnutí¹³⁹ se Komise domnívala, že od jejího posledního rozhodnutí v roce 2005 Řecko poskytovalo svému vlajkovému dopravci další státní podporu, a nařídila její navrácení. V červnu Komise zahájila formální vyšetřovací řízení s ohledem na úvěr ve výši 300 milionů EUR, který poskytl italský stát společnosti *Alitalia*¹⁴⁰. V listopadu Komise vydala záporné konečné rozhodnutí, v němž nařídila navrácení neslučitelné podpory¹⁴¹. Komise současně schválila plán likvidace společnosti *Alitalia*¹⁴².
93. V oblasti **letištní infrastruktury** Komise ukončila formální vyšetřovací řízení týkající se státních opatření pro *DHL Group* a *letiště Lipsko/Halle*¹⁴³. Komise se domnívala, že navýšení kapitálu *letiště Lipsko* je slučitelné s pravidly Smlouvy. Naopak záruky poskytnuté společnosti *DHL* a doporučující dopis ve prospěch

¹³³ [Úř. věst. C 228, 9.9.1996, s. 1.](#)

¹³⁴ Věc [C 58/2002](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹³⁵ Věc [C 16/2008](#) (Úř. věst. C 126, 23.5.2008, s. 16)

¹³⁶ Nařízení (ES) č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství, kterým se nahrazují nařízení č. 2407/92, 2408/92 a 2409/92 (tzv. „třetí balíček“) ([Úř. věst. L 293, 31.10.2008, s. 3](#)).

¹³⁷ Navrhované nařízení nahradí nařízení (ES) č. 2299/89 (Úř. věst. L 220, 29.7.1989, s. 1).

¹³⁸ Věci [N 321/2008](#), [N 322/2008](#) a [N 323/2008](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹³⁹ Věc [C 61/2007](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹⁴⁰ Věc [NN 31/2008](#) (Úř. věst. C 184, 22.7.2008, s. 34).

¹⁴¹ Věc [C 26/2008](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹⁴² Věc [N 510/2008](#) (Úř. věst. C 46, 25.2.2009, s. 6).

¹⁴³ Věc [C 48/2006](#) (Úř. věst. L 346, 23.12.2008, s. 1).

společnosti *DHL* nebyly považovány za slučitelné s pravidly Smlouvy. Komise nařídila navrácení neslučitelné podpory spojené se zárukami a zakázala vydání doporučujícího dopisu. Soud prvního stupně zrušil rozhodnutí Komise z roku 2004, v němž bylo Belgii nařízeno navrácení neslučitelné podpory poskytnuté společnosti *Ryanair* v souvislosti se zřízením její základny na letišti Charleroi¹⁴⁴. Soud rozhodl, že Komise musí prozkoumat opatření udělená Valonským regionem a letištem Charleroi Brusel Jih společně a na opatření přijatá Valonským regionem uplatnit zásadu soukromého investora, jelikož mezi oběma subjekty existovaly úzké hospodářské vazby.

94. V oblasti **spojování podniků** schválila Komise dne 6. srpna navrhované nabytí společností *Northwest Airline Corporation* („NWA“) společností *Delta Air Lines, Inc.* („Delta“)¹⁴⁵ (v obou případech se jedná o americké dopravce) podle nařízení EU o spojování. Dne 17. prosince Komise schválila po hloubkovém šetření spojení společností *KLM* a *Martinai*¹⁴⁶.
95. V rámci **dohody mezi EU a USA o otevřeném leteckém trhu** podepsané v dubnu 2007, která obsahuje ustanovení pro posílení spolupráce mezi Komisí a americkým ministerstvem dopravy v oblasti hospodářské soutěže, zahájily Komise a americké ministerstvo dopravy v březnu **společný výzkumný projekt týkající se aliancí leteckých společností**¹⁴⁷. Cílem tohoto projektu je prohloubit poznatky o transatlantických leteckých službách, účincích aliancí na hospodářskou soutěž v letectví a o možných změnách úlohy aliancí na základě dohody mezi EU a USA o otevřeném leteckém trhu.

2.7. Farmaceutické odvětví

96. Co se týká uplatňování **antimonopolních pravidel** EU ve farmaceutickém odvětví, nejdůležitějším opatřením Komise v roce 2008 bylo zahájení **šetření ve farmaceutickém odvětví**¹⁴⁸ dne 15. ledna. Téhož dne Komise provedla neohlášené inspekce v prostorách řady společností vyrábějících v EU originální léčivé přípravky a generické léky. Jednalo se o první případ, kdy Komise zahájila odvětvové šetření s předchozími inspekcemi.
97. Odvětvové šetření bylo zahájeno v reakci na informace, z nichž vyplývalo, že hospodářská soutěž na farmaceutickém trhu v EU nemusí fungovat řádně. Signálem byl pokles inovací měřený klesajícím počtem nových léčivých přípravků, které se dostávají každý rok na trh, a případy opožděného vstupu generických léků na trh. Cílem šetření bylo ověřit, zda určité praktiky farmaceutických společností mohou být příčinou opožděného uvádění generických léků na trh a poklesu inovací. Šetření se zaměřilo zejména na praktiky, které mohou společnosti vyrábějící originální léčivé přípravky používat s cílem zabránit nejen hospodářské soutěži ze strany společností

---

¹⁴⁴ Věc [T-196/04](#), návrh společnosti *Ryanair* na zrušení rozhodnutí Komise 2004/393/ES ze dne 12. února 2004 o výhodách poskytnutých valonským regionem a letištem Charleroi Brusel Jih letecké společnosti *Ryanair* při jejím umístění v Charleroi.

¹⁴⁵ Věc COMP/M.5181.

¹⁴⁶ Věc COMP/M.5141.

¹⁴⁷ Viz tisková zpráva [IP/08/459](#), 18.3.2008.

¹⁴⁸ [Věc COMP/39.514](#) rozhodnutí Komise ze dne 15. ledna 2008 o zahájení šetření ve farmaceutickém odvětví podle článku 17 nařízení Rady (ES) č. 1/2003. Více informací je k dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/competition/sectors/pharmaceuticals/inquiry/index.html>

vyrábějících generické léky či ji opozdit, nýbrž rovněž bránit vývoji konkurenčních originálních výrobků. Šetření shrnulo rovněž nedostatky právního rámce platného pro farmaceutické odvětví nahlášené respondenty a orgány veřejné správy.

98. V průběhu šetření Komise konzultovala všechny zúčastněné strany, například společnosti vyrábějící originální a generické léčivé přípravky, odvětvová sdružení, sdružení spotřebitelů a pacientů, pojišťovny, sdružení lékařů, lékárníků a nemocnic, zdravotnické orgány, Evropský patentový úřad, paralelní obchodníky a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž. Komise shromáždila údaje na základě žádostí o informace zaslaných více než 100 farmaceutickým společnostem působícím v EU a rovněž různým jiným zúčastněným stranám. Údaje se týkají vzorku 219 chemických molekul s ohledem na humánní léčivé přípravky vydávané na lékařský předpis, které byly v EU prodávány v období od roku 2000 do roku 2007.
99. Dne 28. listopadu zveřejnila Komise předběžnou zprávu o šetření ve farmaceutickém odvětví¹⁴⁹. Zpráva potvrdila, že skutečně dochází k opožděnému vstupu generických léčivých přípravků na trh a k poklesu inovací, a ověřila některé z možných příčin, především důvody plynoucí z chování společností. V předběžné zprávě je vyzdvížena hlavní úloha patentových práv ve farmaceutickém odvětví. Zpráva neurčuje jednotlivé případy protiprávního jednání, ani neposkytuje pokyny ohledně sloučitelnosti prověřovaných postupů s pravidly ES v oblasti hospodářské soutěže.
100. Ze zjištění odvětvového šetření vyplývá, že společnosti vyrábějící originální léčivé přípravky vypracovávají a provádějí různé strategie (tzv. „nástroje“) s cílem zajistit pokračující toky příjmů ze svých léčivých přípravků. Úspěšné provádění těchto strategií může mít dopad v podobě opožděného vstupu nebo zamezení vstupu na trh, zpráva však zdůrazňuje, že chování společností nemusí být jedinou příčinou prodlev, s nimiž se potýkají společnosti vyrábějící generické léky, pokud jde o vstup jejich výrobků na trh.
101. Zúčastněné strany předložily rovněž připomínky k právnímu rámci vztahujícímu se na farmaceutické odvětví a zdůraznily vnímané problémy a nedostatky s ohledem na vstup na trh a hospodářskou soutěž. Společnosti vyrábějící generické léky i společnosti vyrábějící originální léčivé přípravky se shodují na potřebě jednotného patentu Společenství a jednotného a specializovaného patentového soudnictví v Evropě. Tyto názory podporují rovněž předběžná zjištění odvětvového šetření. Zúčastněné strany rovněž zdůraznily to, co považují za překážky při registraci a stanovování cen a proplácení, jež mohou přispět k prodlevám při uvádění farmaceutických výrobků na trh.

2.8. Potravinářský průmysl

102. V reakci na rostoucí ceny potravin v druhém pololetí roku 2007 a v první polovině roku 2008 vydala Komise v květnu **sdělení s názvem „Řešení problému rostoucích cen potravin – Pokyny k opatřením EU“**¹⁵⁰, kterým byla zřízena pracovní skupina,

---

¹⁴⁹ [Šetření ve farmaceutickém odvětví, předběžná zpráva, pracovní dokument útvarů GR pro hospodářskou soutěž](#), 28.10.2008.

¹⁵⁰ Sdělení komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Řešení problému rostoucích cen potravin – Pokyny k opatřením EU ([KOM\(2008\) 321 v konečném znění, 20.5.2008](#)). Sdělení analyzuje strukturální i cyklické faktory a navrhuje tři

jež bude zkoumat fungování potravinového řetězce, mj. koncentraci a segmentaci trhu v odvětví maloobchodu potravin a v odvětví distribuce v EU. Poté v prosinci následovalo druhé **sdělení o „cenách potravin v Evropě“**¹⁵¹, které navrhlo plán k zlepšení fungování potravinového řetězce.

103. Pokud jde o politiku hospodářské soutěže, sdělení požaduje zajištění energického a důsledného vymáhání pravidel na ochranu hospodářské soutěže na trzích s potravinami jak Evropskou komisí, tak i vnitrostátními orgány pro ochranu hospodářské soutěže, a současně zdůrazňuje význam antimonopolních pravidel a nástrojů v oblasti spojování podniků.
104. V roce 2008 Komise nadále zajišťovala, aby společnost *Coca-Cola* plnila své dřívější závazky, a podle článku 81 Smlouvy o ES uložila pokutu za kartel *obchodníkům s banány*. Na vnitrostátní úrovni dohlížely vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž podrobně na odvětví související s potravinami a zahájily řadu šetření. Vzhledem ke skutečnosti, že maloobchodní trhy jsou často vymezeny jako nanejvýš vnitrostátní, je zásadní soudržný a koordinovaný přístup. V této souvislosti uspořádalo GŘ pro hospodářskou soutěž v červenci a listopadu dvě schůzky s podskupinou pro potraviny v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž s cílem projednat a vyměnit si osvědčené postupy v záležitostech souvisejících s maloobchodními trhy s potravinami.
105. Konsolidace potravinářského odvětví se projevuje v řadě případů spojení podniků, které byly Komisi oznámeny v roce 2008. Řada těchto spojení byla podrobena hloubkovému šetření nebo byly v první fázi schváleny pouze po rozsáhlých odprodejích. Ve věci *Friesland/Campina*¹⁵² Komise provedla hloubkové šetření navrhovaného spojení mezi dvěma nizozemskými mlékárenskými družstvy, která působí na řadě trhů s mléčnými výrobky. Toto spojení bylo schváleno na základě závazků předložených stranami, které se týkají zajištění přístupu k syrovému mléku v Nizozemsku. V případě *ABF/GBI*¹⁵³ Komise provedla hloubkové šetření týkající se nabytí části podniku GBI podnikem Associated British Foods (ABF) a schválila transakci s výhradou stanovených podmínek. V odvětví maloobchodu s potravinami Komise přezkoumala navrhované nabytí podniku *ADEG* z Rakouska německou skupinou *REWE Group*¹⁵⁴ a schválila transakci s výhradou stanovených podmínek.

2.9. Poštovní služby

106. **Třetí poštovní směrnice**, která byla Parlamentem a Radou přijata v únoru¹⁵⁵, znamená novou významnou fázi v oblasti poštovních služeb. Podle této směrnice

---

směry odezvy politiky, včetně krátkodobých opatření v rámci kontroly stavu společné zemědělské politiky a při sledování odvětví maloobchodu; iniciativy k posílení nabídky zemědělských výrobků a zajištění dostupnosti potravin, včetně podpory udržitelné budoucí výroby biopaliv; a iniciativy, které mají přispět k celosvětovému úsilí o řešení účinků růstu cen na chudé obyvatelstvo.

¹⁵¹ Sdělení komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – ceny potravin v Evropě ([KOM\(2008\) 821 v konečném znění, 9.12.2008](#)).

¹⁵² Věc [Věc COMP/M.5046 Friesland Foods/Campina](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹⁵³ [Věc COMP/M.4980 ABF/GBI BUSINESS](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹⁵⁴ [Věc COMP/M.5047 REWE/ADEG](#) (dosud nezveřejněno v Úř. věst.).

¹⁵⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/6/ES ze dne 20. února 2008, kterou se mění směrnice 97/67/ES s ohledem na úplné dotvoření vnitřního trhu poštovních služeb Společenství ([Úř. věst. L 52, 27.2.2008, s. 3](#)).

musí většina členských států zajistit úplné otevření trhu do dne 31. prosince 2010, přičemž některým členským státům byly povoleny další dva roky. Směrnice stanoví zrušení vyhrazené oblasti ve všech členských státech, potvrzuje rozsah a standard všeobecných poštovních služeb a rozšiřuje úlohu vnitrostátních regulačních orgánů s cílem umožnit členským státům, aby v případě potřeby přijaly různá opatření k zajištění poskytování a financování všeobecných služeb. Úloha státní podpory, a tudíž její kontroly ze strany Komise, proto nabude na významu.

107. Co se týká **uplatňování pravidel státní podpory na poštovní odvětví** v roce 2008, Komise přijala řadu rozhodnutí, jež mají zajistit, aby provozovatelé poštovních služeb pověřeni službami obecného hospodářského zájmu a jejich dceřiné společnosti nevyužívali nepatříčně poskytnutých výhod. Komise pokračovala v šetření týkajícím se údajné nadměrné vyrovnávací platby pro společnost *Deutsche Post AG*¹⁵⁶ za plnění jejích závazků všeobecné služby a v říjnu vydala Německu příkaz k poskytnutí informací, jelikož Německo odmítlo poskytnout požadované informace. Komise rovněž ověřovala, zda provozovatelé poštovních služeb obdrželi od státu jiné formy podpory. V této souvislosti ukončila šetření týkající se podpory poskytnuté *letišti Lipsko a společnosti DHL*¹⁵⁷. Ačkoliv Komise schválila podporu, která byla letišti Lipsko poskytnuta na výstavbu jižní vzletové a přistávací dráhy, zakázala doporučující dopis a některé jiné záruky, které společnost DHL obdržela jako podporu za přesunutí svého evropského provozního střediska do Lipska. Podporu, která již byla společnosti DHL poskytnuta, je nutno vrátit.

3. ČINNOSTI TÝKAJÍCÍ SE SPOTŘEBITELŮ

108. Obavy spotřebitelů jsou středem činností Komise v oblasti hospodářské soutěže a Komise považuje za zásadní to, aby hlavní těžiště politiky hospodářské soutěže spočívalo v zajištění co nejvyššího prospěchu spotřebitelů.
109. Začlenění otázek týkajících se spotřebitelů do politiky hospodářské soutěže vyžaduje náležitý dialog mezi útvary Komise a spotřebiteli nebo sdruženími, která je zastupují. V roce 2008 byla proto v rámci GŘ pro hospodářskou soutěž zřízena jednotka pro styk se spotřebiteli. Spotřebitelé a jejich zástupci mohou nyní poskytnout útvarům Komise informace, které jsou užitečné pro lepší pochopení trhů i pro zjištění možného selhání trhu¹⁵⁸. Mohou rovněž přímo informovat o tom, jak pocítují dopady konkrétního opatření.
110. Při vypracovávání veřejné politiky je důležité pochopit obavy významných zúčastněných stran a dopady na tyto strany, a spotřebitelé nejsou výjimkou. S využitím jejich informací může Komise lépe pochopit, jak budou tyto politiky fungovat v praxi, a zajistit, aby bylo plně dosaženo jejich cílů. Kulatý stůl o příležitostech a překážkách pro maloobchodní prodej on-line na evropském jednotném trhu¹⁵⁹ a bílá kniha o žalobách o náhradu škody zahrnovaly například

---

¹⁵⁶ Věc [C 36/2007](#), *stížnost na německý stát kvůli protiprávní státní podpoře pro společnost Deutsche Post* (Úř. věst. C 245, 19.10.2007 s. 21).

¹⁵⁷ [Věc C 48/2006](#), *opatření Německa ve prospěch společnosti DHL a letiště Lipsko/Halle* (Úř. věst. L 346, 23.12.2008, s. 1).

¹⁵⁸ V roce 2008 obdrželo GŘ pro hospodářskou soutěž od občanů přibližně 2 500 dopisů týkajících se antimonopolních pravidel, spojování podniků a státních podpor.

¹⁵⁹ Podrobnosti viz na adrese http://ec.europa.eu/competition/sectors/media/online_commerce.html.

rozsáhlé konzultace, jejichž cílem bylo získat názory spotřebitelů a jejich zástupců. Rovněž v průběhu šetření ve farmaceutickém odvětví¹⁶⁰ a pravidelně v řadě případů týkajících se spojování podniků pomohly názory spotřebitelů útvary Komise při určování problémů a možností jejich řešení lépe zasadit všechny aspekty trhu do patřičného kontextu. Pokyny k prioritám v oblasti prosazování práva s ohledem na chování vylučující ostatní soutěžitele¹⁶¹ znovu potvrdily význam tohoto přístupu a v průběhu roku 2009 a posléze budou dále rozvíjeny.

4. EVROPSKÁ SÍŤ PRO HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ A VNITROSTÁTNÍ SOUDY

111. Evropská síť pro hospodářskou soutěž poskytuje orgánům EU pro hospodářskou soutěž platformu k tomu, aby mohly konstruktivně koordinovat svá donucovací opatření, zajistit soudržnost a projednat otázky politiky, které jsou ve společném zájmu.
112. V roce 2008 se členové Evropské sítě pro hospodářskou soutěž scházeli v různém složení, a to počínaje výroční schůzí vedoucích všech orgánů pro hospodářskou soutěž po odvětvové podskupiny, aniž by byla opomenuta plenární zasedání a pracovní skupiny. K hlavním tématům projednávaným v roce 2008 patřily 1. nedávný vývoj politiky hospodářské soutěže, 2. zkušenosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž s donucovacími nástroji obsaženými v nařízení č. 1/2003, 3. revize politiky Komise týkající se horizontálních dohod a vertikálních omezení, 4. odvětvové otázky, například „strnulé maloobchodní ceny“, vícestranné mezibankovní poplatky a jednotná oblast pro platby v eurech a šetření ve farmaceutickém odvětví.
113. V roce 2008 pokračoval rovněž proces „sblížování“ zaznamenaný v souvislosti s nařízením č. 1/2003. Nejlepším příkladem této tendence je vzorový program shovívavosti Evropské sítě pro hospodářskou soutěž. Do konce roku 2008 mělo 25 členských států programy shovívavosti a zbývající dva (Malta a Slovinsko) je podle očekávání zavedou v blízké budoucnosti. Mnoho členů Evropské sítě pro hospodářskou soutěž mimoto přizpůsobilo své programy vzorovému programu Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, nebo tak v současnosti činí.
114. Důležitým aspektem fungování Evropské sítě pro hospodářskou soutěž je spolupráce v jednotlivých případech. V roce 2008 byla Komise podle čl. 11 odst. 3 nařízení č. 1/2003 informována o přibližně 150 nových šetřeních¹⁶² zahájených vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž. Stejně jako v předchozích letech existovalo díky pružnému a pragmatickému přístupu zavedenému nařízením a oznámením sítě pouze málo případů, kdy došlo k diskusím ohledně přidělení případů, a ještě méně případů, kdy došlo ke změně orgánu zabývajícího se daným případem. V zájmu zajištění jednotného uplatňování práva EU útvary Komise přezkoumaly nebo vydaly doporučení ohledně 61 plánovaných rozhodnutí oznámených podle čl. 11 odst. 4 nařízení č. 1/2003.

---

¹⁶⁰ Viz tisková zpráva [IP/08/1829](#), 28.11.2008.

¹⁶¹ Viz tisková zpráva [IP/08/1877](#), 3.12.2008.

¹⁶² Více než 55 % se týkalo použití článku 81 Smlouvy o ES (zejména v oblasti kartelů), 30 % se týkalo použití článku 82 Smlouvy o ES a zbytek se týkal použití článku 81 i 82 Smlouvy o ES (zejména v odvětví energetiky, potravin, sdělovacích prostředků, dopravy, telekomunikací a poštovních služeb).

115. Rovněž mechanismy spolupráce s vnitrostátními soudy při uplatňování práva EU v oblasti hospodářské soutěže stanovené v článku 15 nařízení č. 1/2003 fungovaly v roce 2008 rychle. Komise obdržela řadu žádostí o stanoviska, jež nebyly do konce roku vyřízeny, a rovněž kopie přibližně 50 rozsudků vydaných vnitrostátními soudy. GŘ pro hospodářskou soutěž mimoto uzavřelo patnáct dohod o udělení grantů určených na vzdělávání soudců a zveřejnilo novou výzvu k předkládání návrhů týkajících se této činnosti.

5. MEZINÁRODNÍ ČINNOSTI

116. Ve stále globalizovanějším světovém hospodářství musí mít politika hospodářské soutěže rovněž globální perspektivu. GŘ pro hospodářskou soutěž reaguje na tuto výzvu posílením a rozšířením svých vztahů s partnery z celého světa na dvoustranných i mnohostranných *fórech*. Komisařka paní Kroes přikládá účinné mezinárodní spolupráci v oblasti hospodářské soutěže nejvyšší význam.
117. V souvislosti s **rozšířením** byla v roce 2008 zvláště úzká spolupráce s Chorvatskem a Tureckem. Chorvatsko dosáhlo značného pokroku při plnění referenčních kritérií pro zahájení přístupových jednání o kapitole týkající se hospodářské soutěže, včetně zbývajících důležitých otázek souvisejících s restrukturalizací jeho loděnic, zatímco Turecko musí zavést systém pro kontrolu a sledování státní podpory. GŘ pro hospodářskou soutěž bylo rovněž nápomocno zemím západního Balkánu při dalším přizpůsobování jejich pravidel hospodářské soutěže právu EU, což zahrnovalo pomoc při vypracovávání návrhů zákonů v oblasti hospodářské soutěže a státní podpory a doporučení týkající se zřízení potřebných institucí pro prosazování těchto pravidel.
118. Pokud jde o **dvoustrannou spolupráci**, Komise pokračovala v úzké spolupráci s Kontrolním úřadem Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) při prosazování Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP). Stejně jako v předchozích letech došlo k rozsáhlým výměnám v rámci dohod o spolupráci v otázkách hospodářské soutěže s USA, Kanadou a Japonskem. V roce 2008 zůstala prioritou rovněž spolupráce s Čínou a Koreou. GŘ pro hospodářskou soutěž mimoto hrálo aktivní úlohu v probíhajících jednáních o dohodách o volném obchodu s Ukrajinou, Indií a Jižní Koreou a o obchodní části dohody o přidružení se Střední Amerikou, aby bylo zajištěno nenarušení obchodu a ostatních hospodářských výhod, o něž tyto dohody usilují, protisoutěžními praktikami (včetně státních podpor).
119. V oblasti **mnohostranné spolupráce** hrálo GŘ pro hospodářskou soutěž nadále přední úlohu v Mezinárodní síti pro hospodářskou soutěž, v níž je členem řídicí skupiny, spolupředsedá pracovní skupině pro kartely a je aktivním členem jiných pracovních skupin (pro spojování podniků, provádění politiky hospodářské soutěže, jednostranné chování a prosazování). GŘ pro hospodářskou soutěž nadále aktivně přispívalo k práci výboru pro hospodářskou soutěž OECD a hrálo přední úlohu v diskusích u kulatého stolu při příležitosti výroční konference mezivládní skupiny odborníků na právo a politiku hospodářské soutěže v rámci Konference Organizace spojených národů o obchodu a rozvoji (UNCTAD).

6. INTERINSTITUCIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

120. V roce 2008 Komise pokračovala ve spolupráci s ostatními institucemi Společenství v souladu s příslušnými dohodami nebo protokoly uzavřenými s jednotlivými institucemi¹⁶³.
121. V roce 2008 přijal **Evropský parlament (EP)** usnesení nebo zprávu k těmto tématům: šetření v oblasti retailového bankovníctví, dohoda uzavřená mezi vládou Korejské republiky a Evropským společenstvím o spolupráci ve věci protisoutěžních jednání a bílá kniha o žalobách o náhradu škody. V průběhu roku 2008 byly na úrovni výborů projednány rovněž výroční zprávy o politice hospodářské soutěže za rok 2006 a 2007 a mají být přijaty v roce 2009. Komise se zúčastnila taktéž jednání, která se v EP uskutečnila v souvislosti s jinými souvisejícími tématy, včetně uplatňování státních podpor v reakci na rozvíjející se finanční a hospodářskou krizi.
122. Komise úzce spolupracuje rovněž s **Radou** a informuje ji o důležitých politických iniciativách v oblasti hospodářské soutěže, například opatřeních státní podpory pro bankovní odvětví a jiných dodatečných opatřeních státní podpory v souvislosti s finanční a hospodářskou krizí. V roce 2008 Komise přispěla k politice hospodářské soutěže především s ohledem na závěry, které přijala Rada ve složení pro konkurenceschopnost (například lisabonská strategie, průmyslová politika a politika týkající se malých a středních podniků), Rada ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku (legislativní balíček týkající se vnitřního trhu s energií, balíček týkající se energie/klimatu) a Rada ve složení pro hospodářské a finanční věci (přezkum jednotného trhu, jednotná platební oblast eurozóny, rizikový kapitál, plán evropské hospodářské obnovy).
123. Komise informuje **Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV)** a **Výbor regionů** o hlavních iniciativách politiky a účastní se diskusí, jež se mohou v příslušném výboru konat s ohledem na tyto iniciativy. Jedním z příkladů je přijetí zprávy EHSV k výroční zprávě Komise o politice hospodářské soutěže. V průběhu roku 2008 se Komise zúčastnila zasedání pracovních skupin EHSV týkajících se hospodářské demokracie na vnitřním trhu, výroční zprávy o politice hospodářské soutěže za rok 2007 a bílé knihy o žalobách o náhradu škody.

---

¹⁶³ Rámcová dohoda ze dne 26. května 2005 o vztazích mezi Evropským parlamentem a Komisí; protokol o spolupráci Evropské komise a Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 7. listopadu 2005; protokol o spolupráci Evropské komise a Výboru regionů ze dne 17. listopadu 2005.